

XIX. évfolyam, 9. szám, 2016

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek
XIX. évfolyam, 9. szám, 2016

Megjelenik havonta
2016. szeptember 20.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	4
Magyarország	4
Agrárpolitikai hírek	6
Ábrák, táblázatok	7
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések.....	27
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 68,46 forint/kilogramm volt 2016 augusztusában. A zsír-tartalom 0,03 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,07 százalékpontos javulása és az alapár 2 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 4 százalékkal emelkedett augusztusban a júliusihoz képest, ugyanakkor 8 százalékkal volt alacsonyabb az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej kiviteli ára a belpiaci árnál 23 százalékkal magasabb, 84,40 forint/kilogramm volt 2016 augusztusában, egy hónap alatt 5 százalékkal emelkedett, az előző év azonos hónapját pedig 1 százalékkal haladta meg.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek kivitelének árbevétele 3 százalékkal csökkent, míg az import értéke 2 százalékkal nőtt 2016 első félévében az előző évihez viszonyítva. A behozatal értéke 20 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt és 30 százalékkal romlott a megfigyelt időszakban. A fölözött nyerstej külpiaci értékesítése 38 százalékkal, a teljesé 17 százalékkal, a félzsírosé 6 százalékkal csökkent. A sajt és túró exportja 19 százalékkal, importja 22 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. A dobozos tej importja 33 százalékkal, az exportja 12 százalékkal csökkent 2016 első félévében az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A savanyított tejtermékek beszállítása 17 százalékkal, a kivitele 26 százalékkal nőtt egy év alatt. A vaj és vajkrém importja 10 százalékkal, az exportja 8 százalékkal nőtt a vizsgált időszakban. A sajtgyártás melléktermékeként keletkező tejsavó importja 9 százalékkal csökkent, míg az exportja 1 százalékkal nőtt 2016 első félévében az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára az USA-ban 3 százalékkal, az Európai Unióban 18 százalékkal csökkent, míg Új-Zélandon 31 százalékkal nőtt 2016 júliusában az egy évvel korábbihoz képest. A világpiacon a teljes tejpor értékesítési ára (*FOB* Óceánia) 2016 37. hetén a 7. hetinél 45 százalékkal, a *cheddar* sajté a 11. hetinél 38 százalékkal, a sovány tejporé a 21. hetinél 35 százalékkal, az ömlesztett vajé a 19. hetinél 52 százalékkal volt magasabb. Kína vaj- és vajolajimportja 35 százalékkal, a teljestejporé 23 százalékkal nőtt, míg a soványtejporé stagnált 2016 első hét hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 2016. 18–38. hét közötti időszakban 75 százalékkal, Hollandiában 2016 17–37. hete között 121 százalékkal nőtt. Hollandiában a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalék zsírtartalomra vonatkozóan 37,5 euró/100 kilogramm volt szeptember 14-én. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára szeptember 19-én áfa nélkül, szállítási költséggel 38,5 euró/100 kilogramm, a Németországból és az Ausztriából származó 3,6 százalék zsírtartalmú nyerstejé 39,5 euró/100 kilogramm, a fölözötté 23,5 euró/100 kilogramm volt. Olaszországban, Lodi városában szeptember 12-én a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 36,5 euró/100 kilogramm, a 3,6 százalék zsírtartalmú, Franciaországból származó nyerstejé 34,25 euró/100 kilogramm, a Németországból származóé 38,25 euró/100 kilogramm, a fölözötté 22,25 euró/100 kilogramm volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérje-beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj- és soványtejpor-jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 29 százalékkal, a fehérjeérték 17 százalékkal nőtt,

így az alapanyagérték 23 százalékkal volt magasabb 2016 augusztusában az előző év azonos hónapjához képest.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára 2016. 18–37. hét között 78 százalékkal, a sovány tejporé 2016. 11–37. hét között 24 százalékkal nőtt. A kempteni árutőzsdén a 25 kilogrammos kiserelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 435 euró/100 kilogramm, a 25 kilogrammos kiserelésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejporé 198 euró/100 kilogramm volt a 37. héten. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 96 százalékkal, a sovány tejporé 13 százalékkal magasabb volt a vizsgált héten.

Az Európai Bizottság adatai szerint vajból továbbra sem érkezett intervenciós felajánlás, ellenben sovány tejporból 2016. január 1-je és szeptember 11-e között már 255 894 tonna került intervenciós raktárakba. A vaj magántárolási felajánlása 2016. január 4-e és szeptember 11-e között 136 703 tonna, a sovány tejporé 64 330 tonna volt. A sajt magántárolási támogatására 2016. február 15-e és szeptember 11-e között 51 464 tonna kérelem érkezett. A vaj magántárolási készlete 2016. július végén 102 218 tonna, a sovány tejporé 51 381 tonna, a sajté 24 544 tonna, a sovány tejpor intervenciós készlete 326 863 tonna volt, míg a vaj intervenciós készlete továbbra is üres maradt. A sovány tejpor termelésének 29 százalékát intervenciós raktárakba, a sovány tejpor 2 százalékát, a vaj 4 százalékát magántárolási raktárakba ajánlották fel az év első hét hónapjában.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 68,46 forint/kilogramm volt 2016 augusztusában. A zsírtartalom 0,03 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,07 százalékpontos javulása és az alapár 2 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 4 százalékkal emelkedett augusztusban a júliuséhoz képest, ugyanakkor 8 százalékkal volt alacsonyabb az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej felvásárlása 1 százalékkal volt magasabb a 2015. augusztusánál, egy hónap alatt viszont 1 százalékkal csökkent.

Magyarországon a nyerstej kiviteli ára a belpiaci áránál 23 százalékkal magasabb, 84,40 forint/kilogramm volt 2016 augusztusában, egy hónap alatt 5 százalékkal

emelkedett, az előző év azonos hónapját pedig 1 százalékkal haladta meg. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 32 százalékkal csökkent augusztusban az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 35 százalékkal, a feldolgozók pedig 29 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 21 százalékkal haladta meg a feldolgozókéét a vizsgált hónapban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a hazai előállítású trapista sajt feldolgozói értékesítési ára 1 százalékkal nőtt, míg a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejé 4 százalékkal, a tejfölé 6 százalékkal, a tehéntúróé 9 százalékkal csökkent 2016 júliusában az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tej fogyasztói ára 5 százalékkal, a trapista sajté 3 százalékkal volt alacsonyabb ugyanebben az összehasonlításban.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek kivitelének árbevétele 3 százalékkal csökkent, míg az import értéke 2 százalékkal nőtt 2016 első félévében az előző évihez viszonyítva. A behozatal értéke 20 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt és 30 százalékkal romlott a megfigyelt időszakban.

A nyerstej kivitele 34-szerese volt a behozatalnak. A nyerstej exportjának 81 százalékát a teljes, 12 százalékát a főlözött, 7 százalékát a félzsíros tej tette ki. A főlözött nyerstej külpiaci értékesítése 38 százalékkal, a teljesé 17 százalékkal, a félzsírosé 6 százalékkal csökkent. A teljes nyerstej 34 százaléka Romániába, 23 százaléka Horvátországba, 15 százaléka Olaszországba, 7 százaléka Szlovákiába, 6 százaléka Bulgáriába került. A főlözött nyerstej 26 százalékát Olaszországba, 21 százalékát Hollandiába, 15 százalékát Szlovákiába szállítottuk.

A sajt és túró termékcsoport behozatala 2016 első hat hónapjában több mint a kétszerese volt a kivitelnek. A sajt és túró exportja 19 százalékkal, importja 22 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. Az import több mint fele Németországból, 15 százaléka Lengyelországból, 12 százaléka Hollandiából származott. Az export főleg Olaszországba, Libanonba, Romániába, Jordániába, Irakba és Szaúd-Arábiába irányult.

A dobozos tej behozatala kétszerese volt a kivitelnek. Az import 33 százalékkal, az export 12 százalékkal csökkent 2016 első félévében az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A dobozos tej beszállításának 87 százalékát a félzsíros, 13 százalékát a teljes tej, elhanyagolható hányadát a főlözött tej tette ki. A főlözött dobozos tej importja 92 százalékkal, a félzsírosé 35 százalékkal csökkent, míg a teljesé 14 százalékkal emelkedett egy év alatt. A félzsíros tej kétharmada Szlovákiából, 27 százaléka Csehországból származott. A dobozos tej exportjának 58 százalékát a félzsíros, 37 százalékát a teljes, 5 százalékát a főlözött tej adta. A főlözött dobozos tej kivitele 75 százalékkal, a félzsírosé 1 százalékkal csökkent, míg a teljesé 5 emelkedett a vizsgált időszakban. A félzsíros tej 90 százalékát, a teljes tej 93 százalékát Romániába szállítottuk.

A savanyított tejtermékek behozatala tizenötszöröse volt a kivitelnek. A beszállítás 17 százalékkal, a kivitel 26 százalékkal nőtt egy év alatt. Az import 38 százaléka Németországból, 19 százaléka Lengyelországból, 14 százaléka Romániából, 9 százaléka Ausztriából, 7 százaléka Csehországból származott. Az export 70 százaléka Romániába, 17 százaléka Horvátországba, 9 százaléka Szlovákiába irányult.

A vaj és vajkrém behozatala nyolcszorosa volt a kivitelnek. Az import 10 százalékkal, az export 8 százalékkal nőtt a vizsgált időszakban. Az import 42 százaléka Németországból, 16 százaléka Hollandiából, 12 százaléka Lengyelországból, 9 százaléka Szlovákiából érkezett. Az export 27 százaléka Koszovóba, 22 százaléka Romániába, 15 százaléka Bosznia-Hercegovinába irányult.

A sajtgyártás melléktermékeként keletkező tejsavó kivitele több mint a négyszerese volt a behozatalnak. Az import 9 százalékkal csökkent, míg az export 1 százalékkal nőtt 2016 első félévében az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az export negyede Romániába, 19 százaléka Bosznia-Hercegovinába, 13 százaléka Koszovóba, 10 százaléka Németországba, 9 százaléka Hollandiába, 7-7 százaléka Lengyelországba és Csehországba irányult. Az import 29 százaléka Németországból, 18 százaléka Ausztriából, 14-14 százaléka Olaszországból és Hollandiából, 9 százaléka Horvátországból, 5 százaléka Csehországból származott.

Agrárpolitikai hírek

- A Bizottság (EU) 2016/1612 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. szeptember 8.) szerint uniós támogatás nyújtható azon jogosult kérelmezők részére, akik az e rendeletben meghatározott feltételek mellett egy három hónapos ún. csökkentési időszakra vállalják tehéntejszállítmányaik csökkentését az előző év ugyanazon időszakához, vagyis a referencia-időszakhoz képest. Az uniós támogatás mértéke 14 euró/100 kilogramm tehéntej azon tehéntejmennyiség után, amely a referencia-időszakban szállított tehéntej és a csökkentési időszakban szállított tehéntej különbségéből adódik. Uniós támogatás összesen 150 millió euró értéknek megfelelő mennyiségű tehéntejszállítmány-csökkentés erejéig nyújtható. Az uniós támogatás jogosult kérelmezőként a referencia-időszakban az első felvásárlók részére szállított tehéntejmennyiséghez képest legfeljebb 50 százalékos mértékű csökkentéshez nyújtható. Jogosult kérelmező minden olyan tejtermelő, aki 2016 júliusában már szállított tehéntejet első felvásárlók részére. A támogatási kérelmek mindegyike legalább 1500 kilogrammos csökkentést vállal a szállított tehéntej mennyiségében.

- A Bizottság (EU) 2016/1613 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. szeptember 8.) szerint Magyarországon a tejtermelőknek és az egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodóinak 9 543 566 euró kivételes alkalmazkodási támogatás nyújtandó.

- A Bizottság (EU) 2016/1615 végrehajtási rendelete (2016. szeptember 8.) a tej- és tejtermékágazatban az elismert termelői szervezetek, azok szövetségei és az elismert szakmaközi szervezetek számára engedélyezte, hogy a 2016. április 13-án kezdődő vagy a 2016. október 13-án kezdődő hat hónapos időszakra a termelendő tej mennyiségének tervezésére vonatkozó önkéntes közös megállapodásokat kössenek és közös határozatokat hozzanak, melyek érvényessége 2016. október 12-én, illetve 2017. április 12-én ér véget; vagy a 2016. április 13-án kezdődő időszakra megkötött ilyen megállapodások és határozatok érvényességét meghosszabbítsák legfeljebb 2017. április 12-ig. Mindegyik hat hónapos

időszak végétől számított legfeljebb 25 napon belül az érintett termelői szervezeteknek, szövetségeknek és szakmaközi szervezeteknek tájékoztatniuk kell az illetékes hatóságot a megállapodások vagy határozatok által ténylegesen érintett termelési mennyiségekről.

- A Bizottság (EU) 2016/1616 végrehajtási rendelete (2016. szeptember 8.) szerint tekintettel arra, hogy az unióban a tej- és tejtermékágazat termelése viszonylag jelentős, és ennek megfelelően a tej- és tejtermékpiaci árak alacsonyok, valamint különösen arra, hogy a tejtermékek ágazata napjainkban mindezekből kifolyólag ideiglenes nehézségekkel néz szembe, helyénvaló lehetővé tenni a tagállamok számára, hogy határozzanak a tej- és tejtermékágazatban alkalmazott, a termeléstől függő önkéntes támogatási intézkedések felülvizsgálatáról a 2017-es igénylési év kapcsán annak érdekében, hogy a termeléstől függő önkéntes támogatást továbbra is a 2016-ban figyelembe vett állatlétszám után fizethessék. Jóllehet úgy tűnhet, hogy az ilyen felülvizsgálat rövid távon veszélyezteti a termeléshez kötött önkéntes támogatás egyik célját, nevezetesen a termelés mindenkori szintjének fenntartását, hosszú távon éppenséggel segítheti a termeléshez kötött önkéntes támogatás céljainak elérését.

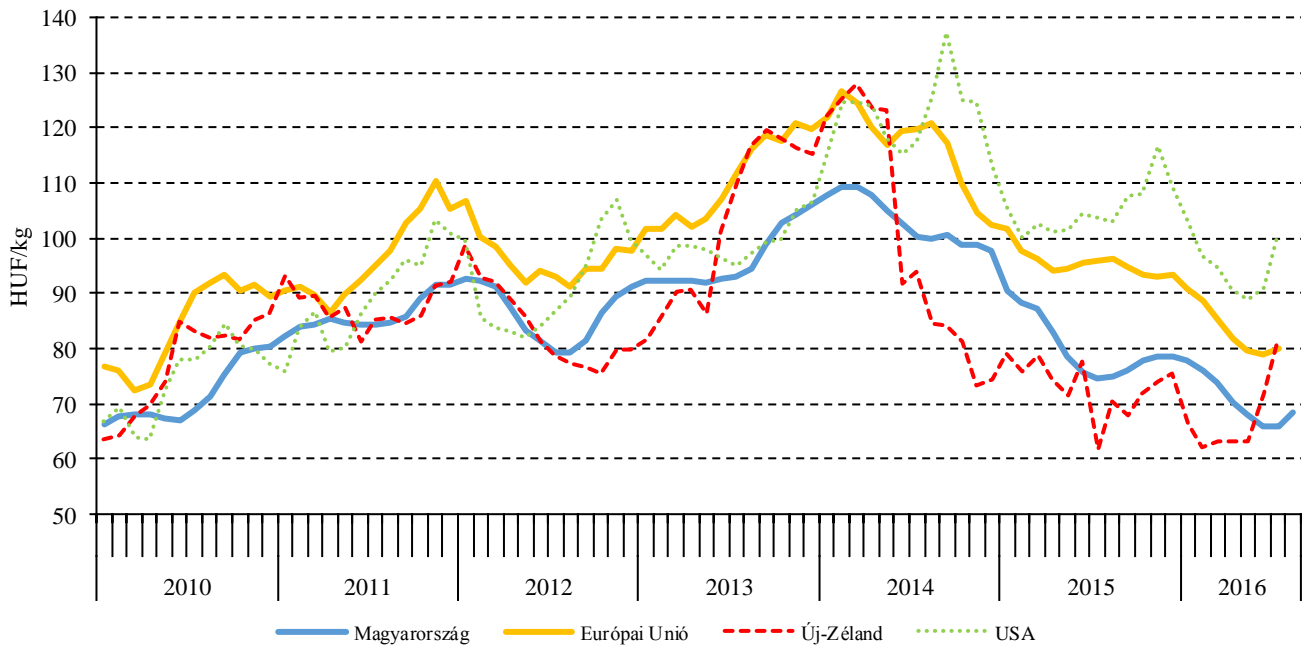
- A Bizottság (EU) 2016/1614 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. szeptember 8.) szerint annak érdekében, hogy mielőbb alkalmazható legyen valamilyen lehetséges piaci intézkedés, továbbá megakadályozható legyen a sovány tejpör árának további csökkenése és a piaci zavarok súlyosbodása, fontos, hogy az állami intervenció lehetősége folyamatosan fennálljon a következő intervenció időszak kezdetéig, azaz 2017. március 1-jéig.

- A Bizottság (EU) 2016/1619 végrehajtási rendelete (2016. szeptember 8.) szerint a jelenlegi piaci helyzetre való tekintettel helyénvaló biztosítani a sovány tejporra vonatkozó magántárolási támogatási rendszer zavartalan rendelkezésre állását, és azt 2016. szeptember 30-áról a 2017. évi intervenció időszak kezdetéig, 2017. március 1-jéig meghosszabbítani.

Ábrák, táblázatok

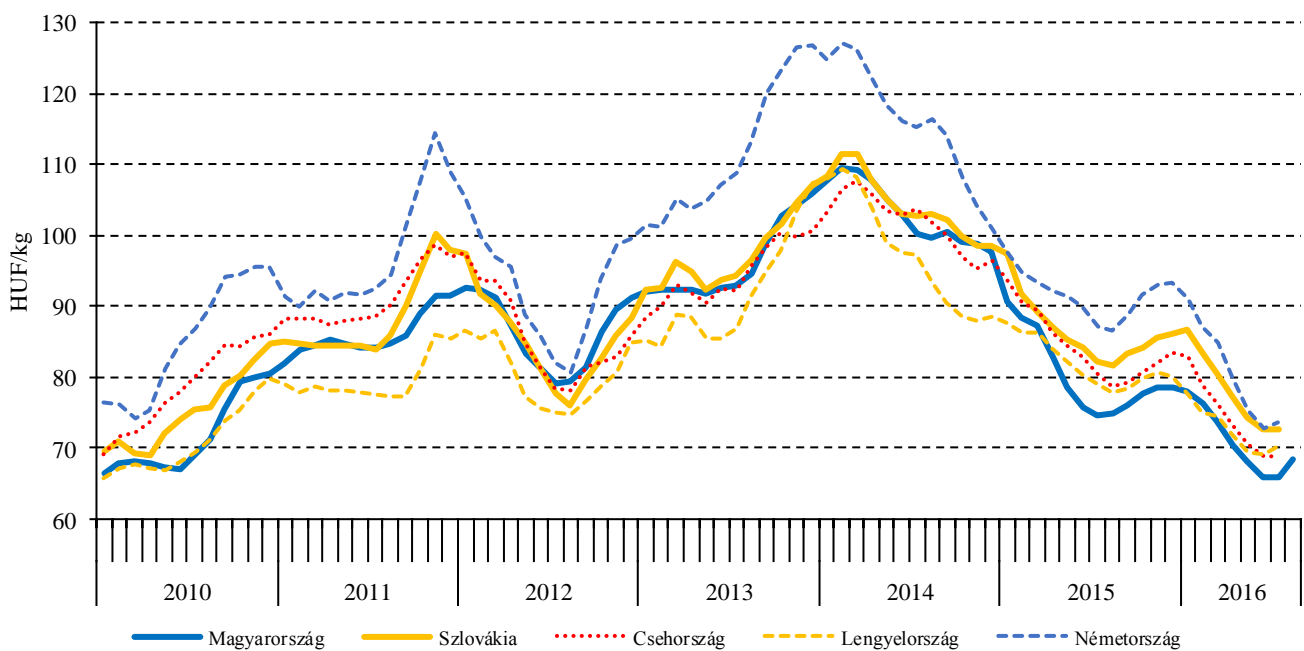
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2016)

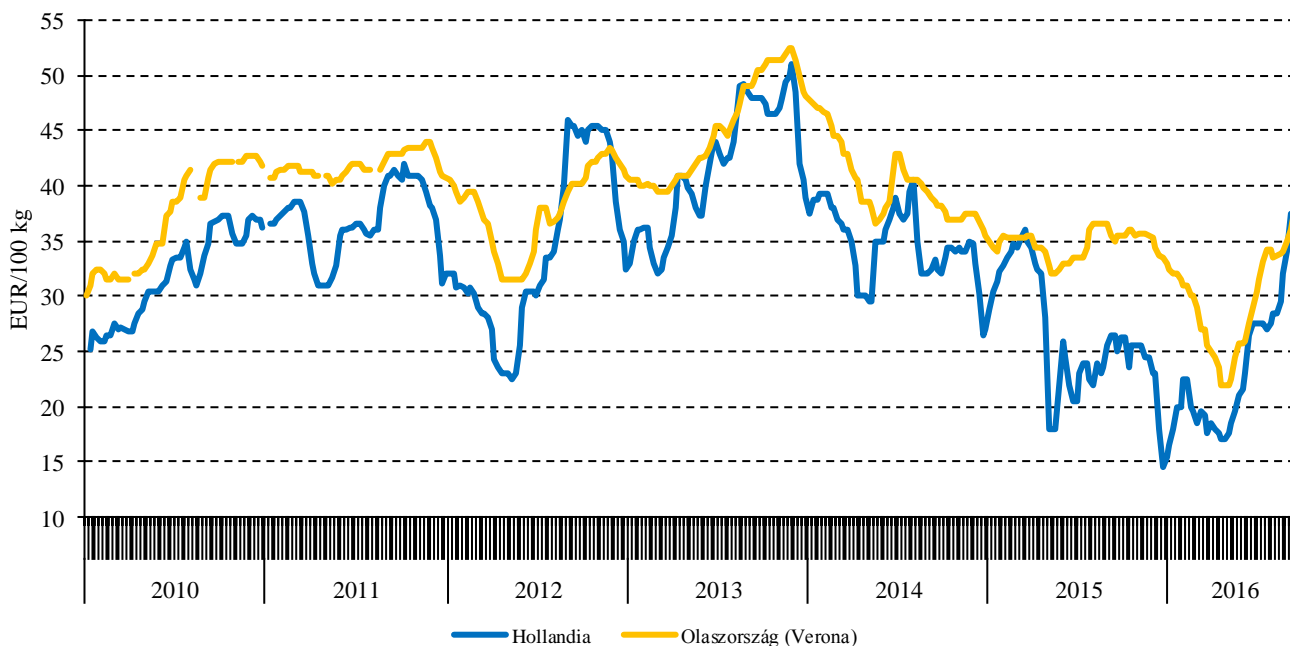
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2016)

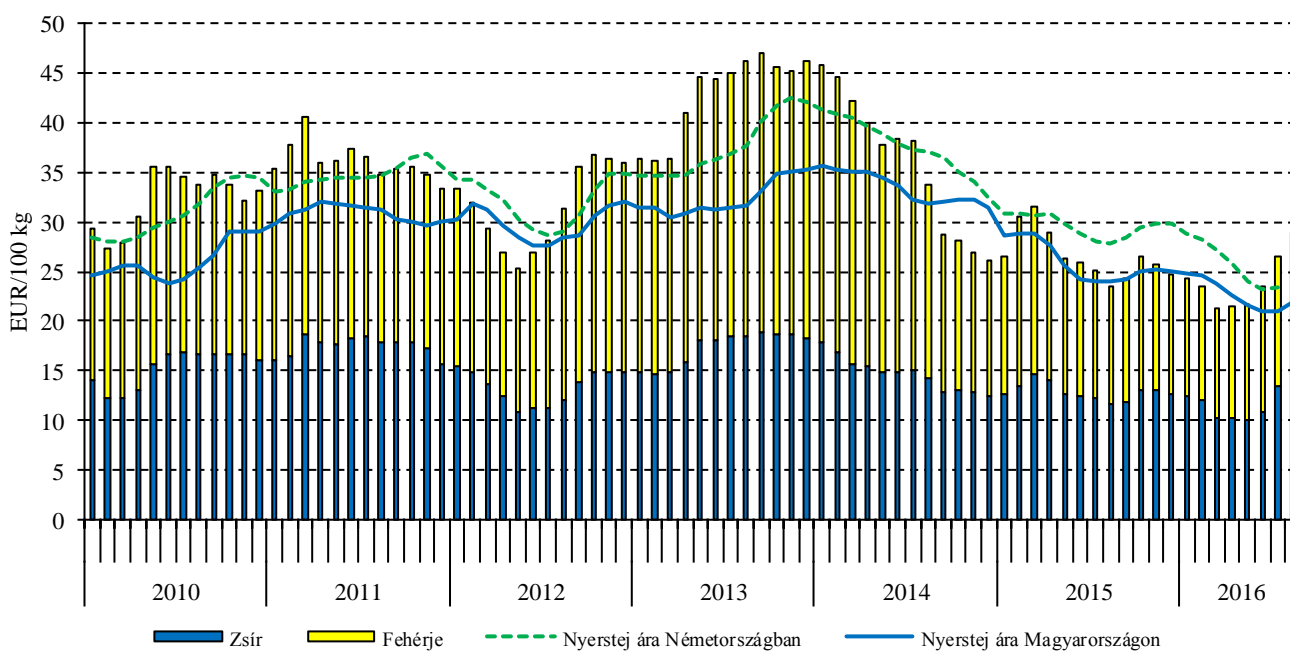
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2016)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2016)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

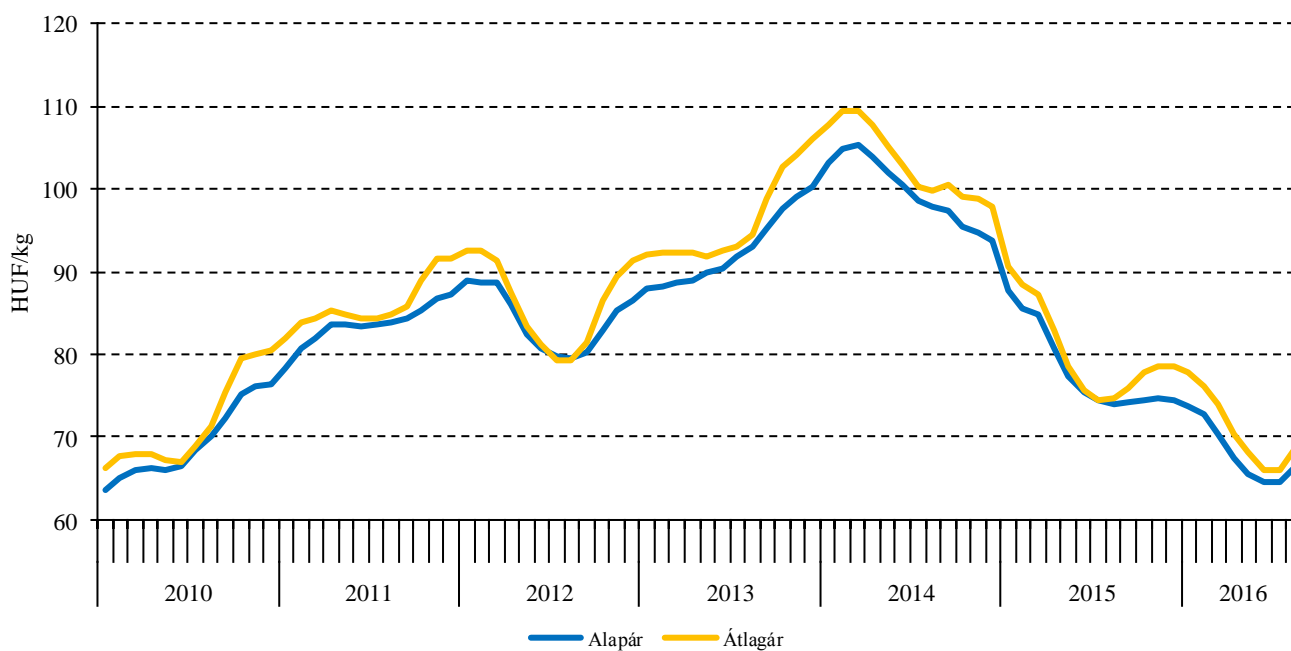
	2015. VIII.	2016. VII.	2016. VIII.	2016. VIII./ 2015. VIII. (százalék)	2016. VIII./ 2016. VII. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	73,87	64,58	66,15	89,55	102,43
Felvásárlás (tonna)	94 003	96 203	95 047	101,11	98,80
Átlagár (HUF/kg)	74,81	65,90	68,46	91,51	103,87
Fehérje (százalék)	3,21	3,21	3,28	102,01	102,00
Zsír (százalék)	3,54	3,65	3,68	103,95	100,80

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

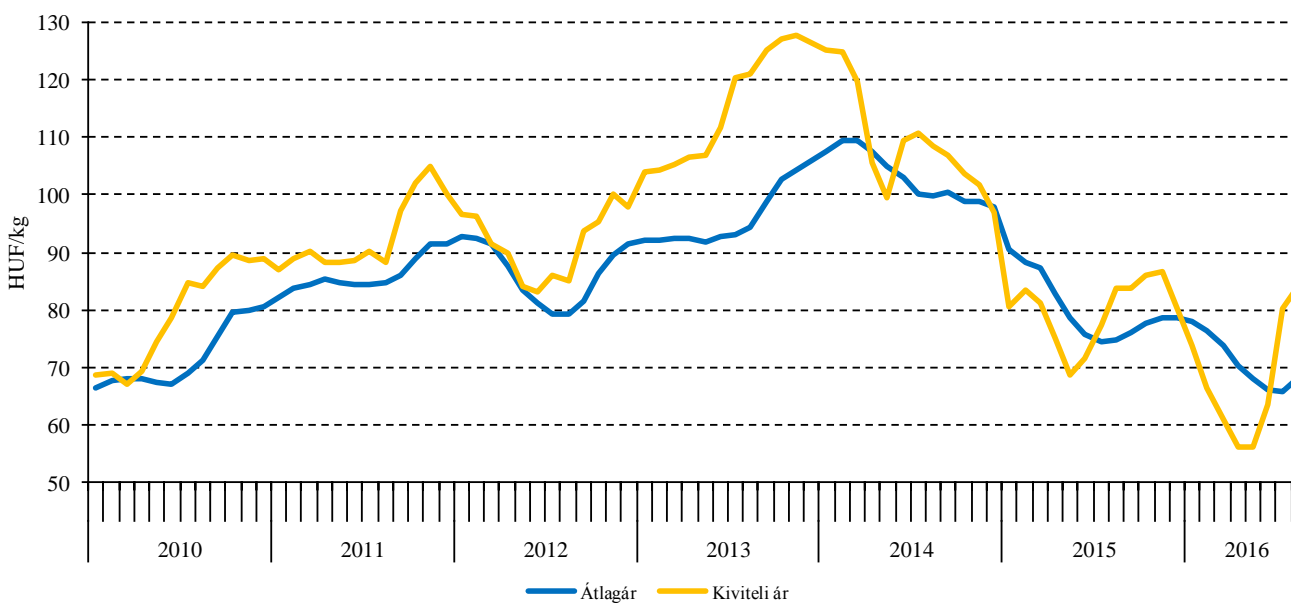
2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

	2015. VIII.	2016. VII.	2016. VIII.	2016. VIII./ 2015. VIII. (százalék)	2016. VIII./ 2016. VII. (százalék)
Mennyiség (tonna)	17 736	15 847	12 067	68,04	76,15
Átlagár (HUF/kg)	83,89	80,15	84,40	100,61	105,30
Fehérje (százalék)	3,22	3,21	3,25	100,95	101,21
Zsír (százalék)	3,59	3,66	3,65	101,66	99,66

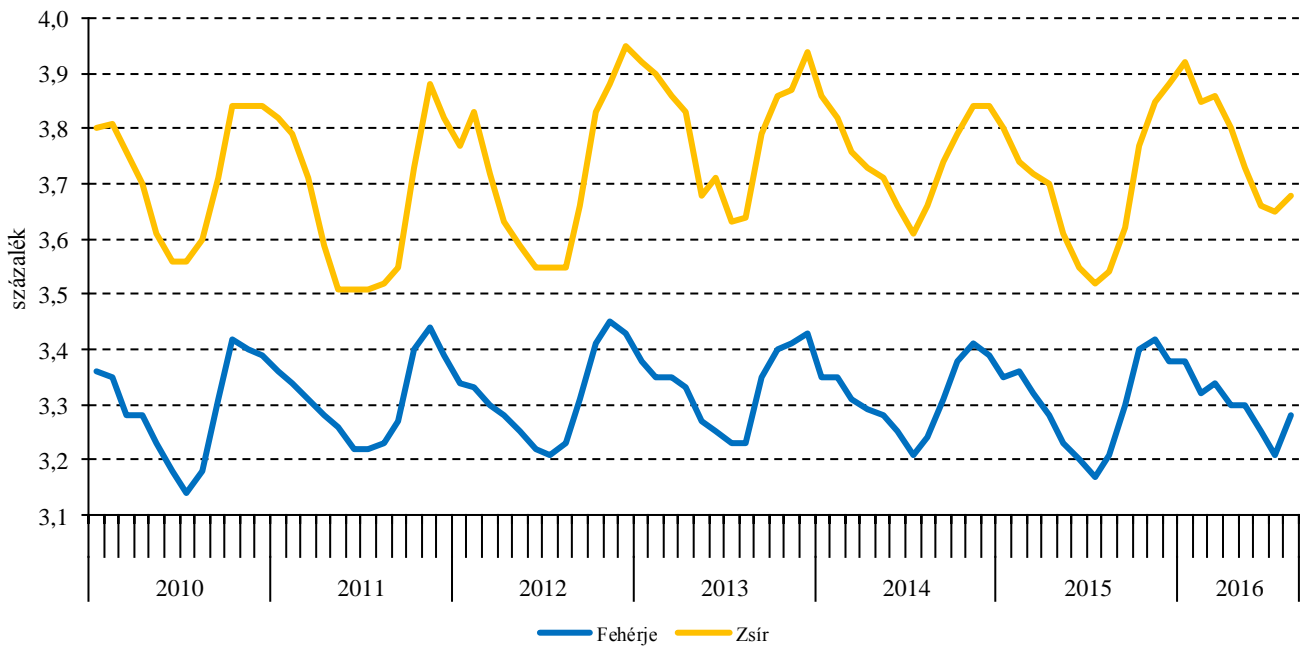
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2016)

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

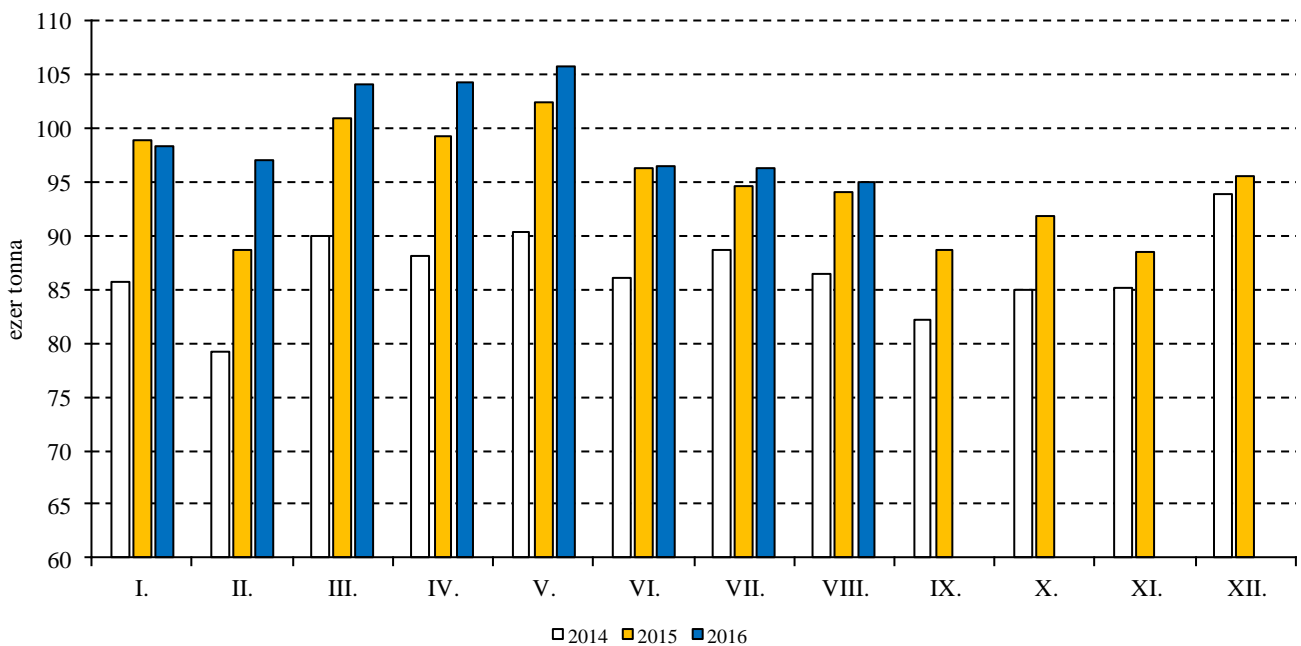
6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} és kiviteli ára Magyarországon (2010-2016)

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2016)

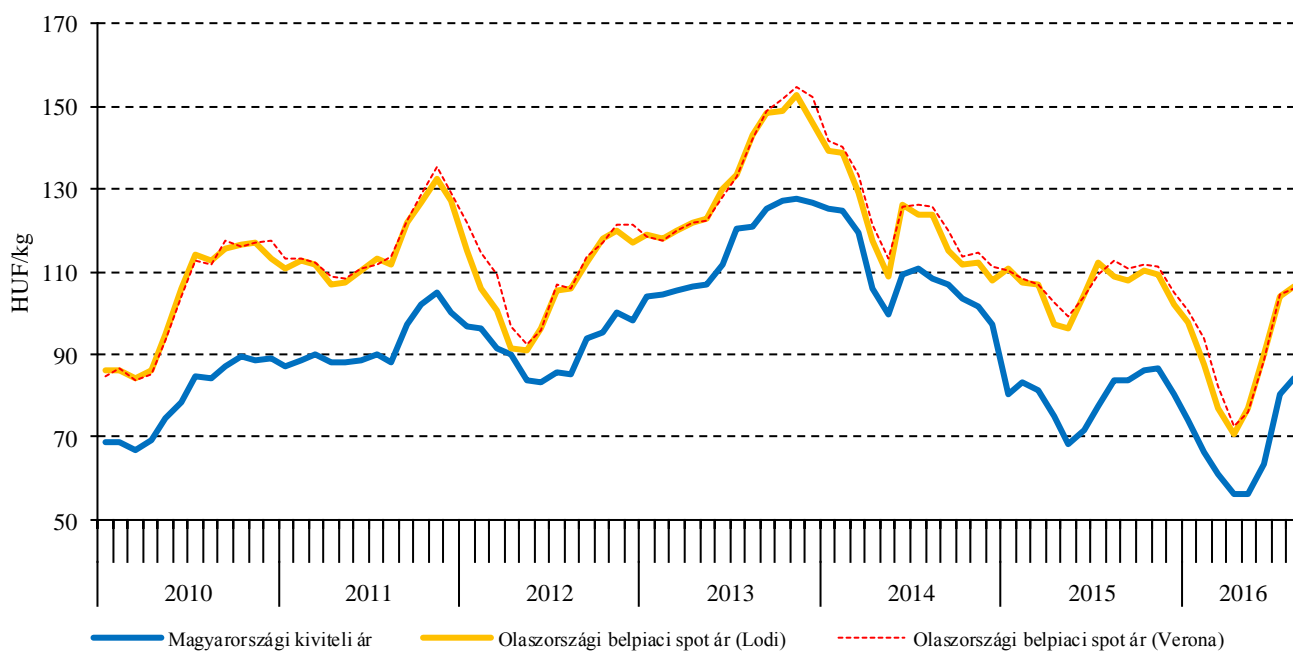
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2014-2016)

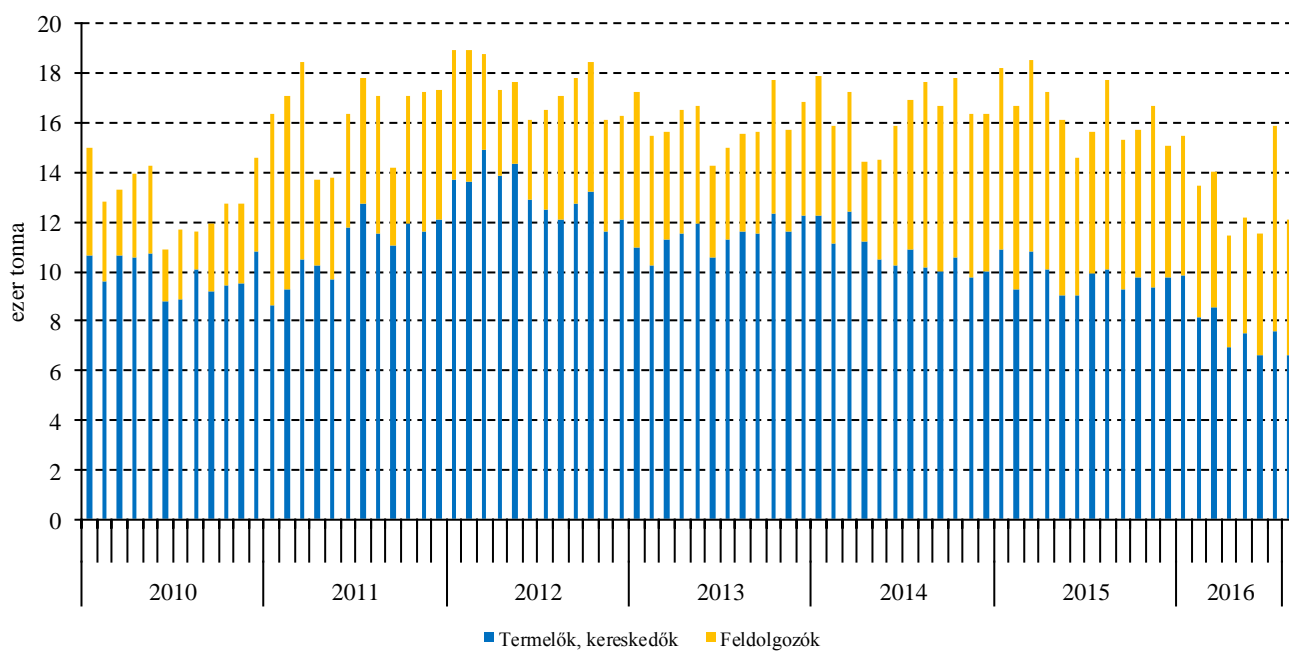
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2016. szeptember 8-ig beérkezett adatok)

	2015. VII.		2016. VI.		2016. VII.		2016. VII./ 2015. VII. (százalék)	2016. VII./ 2016. VI. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	31,77	98,98	29,26	91,85	29,19	91,81	92,76	99,96
Belgium	26,70	83,18	22,26	69,88	22,12	69,57	83,64	99,56
Dánia	30,90	96,27	26,22	82,31	26,08 ^{a)}	82,02	85,20	99,65
Egyesült Királyság	32,87	102,41	25,20	79,11	23,55 ^{a)}	74,07	72,33	93,63
Finnország	36,29	113,06	36,77	115,43	35,50	111,65	98,75	96,73
Franciaország	32,18	100,26	28,65	89,94	28,40	89,32	89,09	99,31
Görögország	41,54	129,42	37,35	117,25	37,52	118,01	91,18	100,65
Hollandia	30,00	93,46	25,00	78,48	25,00	78,63	84,13	100,19
Írország	27,10	84,43	23,50	73,77	22,53 ^{a)}	70,86	83,93	96,06
Luxemburg	28,02	87,30	25,04	78,60	24,72	77,75	89,06	98,92
Németország	27,94	87,05	23,18	72,76	23,42	73,66	84,62	101,24
Olaszország	34,49	107,45	30,63	96,15	30,63	96,34	89,66	100,20
Portugália	28,10	87,55	27,40	86,01	26,98	84,86	96,93	98,66
Spanyolország	28,83	89,82	27,96	87,77	27,77 ^{a)}	87,34	97,24	99,51
Svédország	30,71	95,68	27,96	87,77	27,56 ^{a)}	86,68	90,59	98,76
Ciprus	55,81	173,88	55,00	172,65	54,97	172,89	99,43	100,14
Csehország	25,87	80,60	22,02	69,12	21,96	69,07	85,69	99,93
Észtország	23,89	74,43	20,24	63,54	20,04	63,03	84,68	99,20
Lengyelország	26,96	83,99	23,12	72,58	23,29	73,25	87,21	100,92
Lettország	21,04	65,55	17,78	55,81	17,71	55,70	84,97	99,80
Litvánia	19,95	62,15	16,91	53,08	16,92	53,22	85,63	100,26
Magyarország	23,90	74,51	21,02	65,98	20,96	65,90	88,44	99,88
Málta	46,49	144,84	45,03	141,35	45,82	144,11	99,50	101,95
Szlovákia	26,43	82,34	23,17	72,73	23,12	72,72	88,32	99,99
Szlovénia	27,25	84,90	23,16	72,70	23,34	73,41	86,47	100,98
Bulgária	26,19	81,59	24,60	77,22	25,03	78,72	96,48	101,94
Románia	23,64	73,65	21,62	67,87	22,67	71,30	96,81	105,05
Horvátország	30,78	95,89	28,16	88,40	27,89	87,72	91,48	99,23
EU-28	29,92	93,22	25,77	80,90	25,54	80,33	86,17	99,30

^{a)} A tagállam becslése.

^{b)} Az Európai Bizottság (DG-AGRI C3) becslése.

^{c)} Az LTO becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2015. VII.		2016. VI.		2016. VII.		2016. VII./ 2015. VII. (százalék)	2016. VII./ 2016. VI. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	29,62	95,11	25,26	82,91	24,67	79,45	83,29	97,65
Brazília	29,18	91,08	33,42	105,01	40,15	126,27	137,57	120,13
Japán	74,59	232,18	84,51	265,33	88,24	277,82	118,31	104,42
Svájc	59,25	184,63	54,44	170,78	–	–	–	–
Új-Zéland	19,76	61,56	22,86	71,76	25,96	81,65	131,38	113,56
USA	33,33	103,72	29,10	91,27	32,11	101,02	96,35	110,36

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

Ország	Feldolgozó	2015. VII.	2016. VI.	2016. VII.	EUR/100 kg	
					2016. VII./ 2015. VII. (százalék)	2016. VII./ 2016. VI. (százalék)
Belgium	Milcobel	28,49	22,27	22,27	78,17	100,00
Németország	Müller (Leppersdorf)	26,87	22,66	23,65	88,02	104,37
Németország	DMK	27,17	20,24	20,24	74,49	100,00
Dánia	Arla Foods	28,90	24,54	24,51	84,81	99,88
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	37,78	–	–	–	–
Franciaország	Savencia (Basse Normandie)	33,91	28,86	28,86	85,11	100,00
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	37,76	31,14	31,55	83,55	101,32
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	33,57	27,75	27,48	81,86	99,03
Franciaország	Sodiaal (Pas de Calais)	32,81	28,96	28,96	88,27	100,00
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	35,26	23,30	24,50	69,48	105,15
Nagy-Britannia	First Milk	27,28	–	–	–	–
Írország	Dairygold	–	22,56	24,04	–	106,56
Írország	Glanbia	24,98	21,00	21,02	84,15	100,10
Írország	Kerry Agribusiness	26,52	22,93	22,93	86,46	100,00
Olaszország	Granarolo (North)	38,29	36,35	36,35	94,93	100,00
Hollandia	DOC Cheese	24,67	20,25	20,25	82,08	100,00
Hollandia	FrieslandCampina	29,17	24,24	24,24	83,10	100,00
EU átlag	–	30,84	25,14	25,39	82,33	100,99

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2015. VIII.	2016. VII.	2016. VIII.	HUF/liter	
				2016. VIII./ 2015. VIII. (százalék)	2016. VIII./ 2016. VII. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	126,55	112,89	111,70	88,26	98,94
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	138,52	132,50	133,55	96,41	100,79
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	142,35	140,64	138,41	97,24	98,42
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	113,72	107,62	108,79	95,66	101,09

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2015. VIII.	2016. VII.	2016. VIII.	HUF/kg	
				2016. VIII./ 2015. VIII. (százalék)	2016. VIII./ 2016. VII. (százalék)
Adagolt vaj	1 289,06	1 192,79	1 175,97	91,23	98,59
Natúr vajkrém	792,93	787,63	794,68	100,22	100,90
Tehéntúró	568,82	519,86	517,81	91,03	99,60
Tejföl	366,27	341,05	342,45	93,50	100,41
Natúr joghurt	227,68	209,17	216,34	95,02	103,43
Gyümölcsös joghurt	312,77	326,89	327,62	104,75	100,23
Kefir	232,13	224,79	220,96	95,19	98,30
Trappista sajt	915,98	874,19	928,98	101,42	106,27
Ömlesztett sajt	1 014,43	1 028,22	1 029,84	101,52	100,16

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének mennyisége

Megnevezés	tonna					
	2015. I-VI.		2016. I-VI.		2016. I-VI./2015. I-VI. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	60 377	232 041	45 957	196 932	76,12	84,87
0402 Tej és tejszín ^{b)}	3 855	144	4 489	71	116,45	49,00
0403 Kefir, joghurt	22 435	1 389	26 233	1 754	116,93	126,26
0404 Tejsavó	4 421	17 535	4 038	17 655	91,33	100,69
0405 Vaj és vajkrém	3 501	444	3 852	481	110,01	108,28
0406 Sajt és túró	24 852	11 653	30 296	13 848	121,91	118,84

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének értéke

Megnevezés	ezer HUF					
	2015. I-VI.		2016. I-VI.		2016. I-VI./2015. I-VI. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	9 178 590	21 703 517	6 981 658	17 004 709	76,06	78,35
0402 Tej és tejszín ^{b)}	2 405 460	118 081	2 508 484	61 488	104,28	52,07
0403 Kefir, joghurt	6 910 187	509 913	7 812 677	618 134	113,06	121,22
0404 Tejsavó	1 968 461	2 898 701	1 697 460	5 038 500	86,23	173,82
0405 Vaj és vajkrém	3 665 557	393 247	3 625 106	365 624	98,90	92,98
0406 Sajt és túró	22 095 635	14 494 154	24 273 438	15 853 467	109,86	109,38
Összesen	46 223 890	40 117 615	46 898 822	38 941 922	101,46	97,07

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

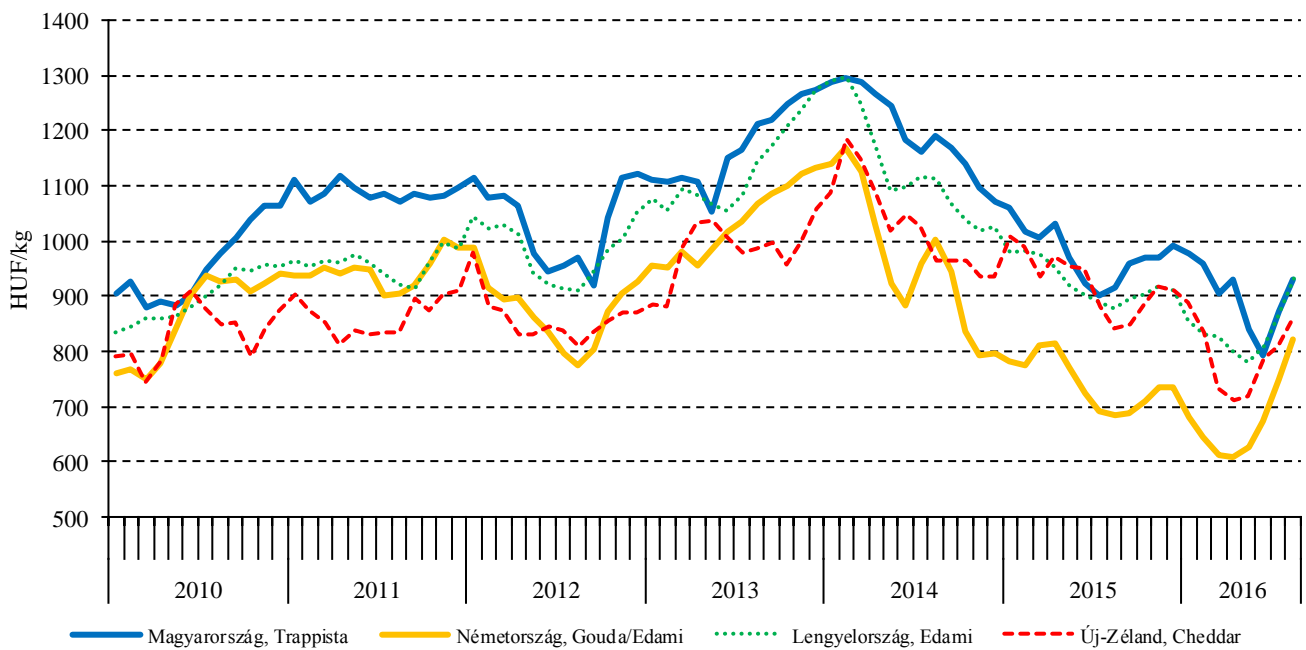
Megnevezés	HUF/kg					
	2015. I-VI.		2016. I-VI.		2016. I-VI./2015. I-VI. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	152,02	93,53	151,92	86,35	99,93	92,32
0402 Tej és tejszín ^{b)}	623,94	819,14	558,77	870,43	89,55	106,26
0403 Kefir, joghurt	308,00	367,16	297,81	352,51	96,69	96,01
0404 Tejsavó	445,29	165,31	420,42	285,38	94,42	172,63
0405 Vaj és vajkrém	1 046,92	885,04	941,17	759,92	89,90	85,86
0406 Sajt és túró	889,09	1 243,85	801,20	1 144,78	90,11	92,04

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

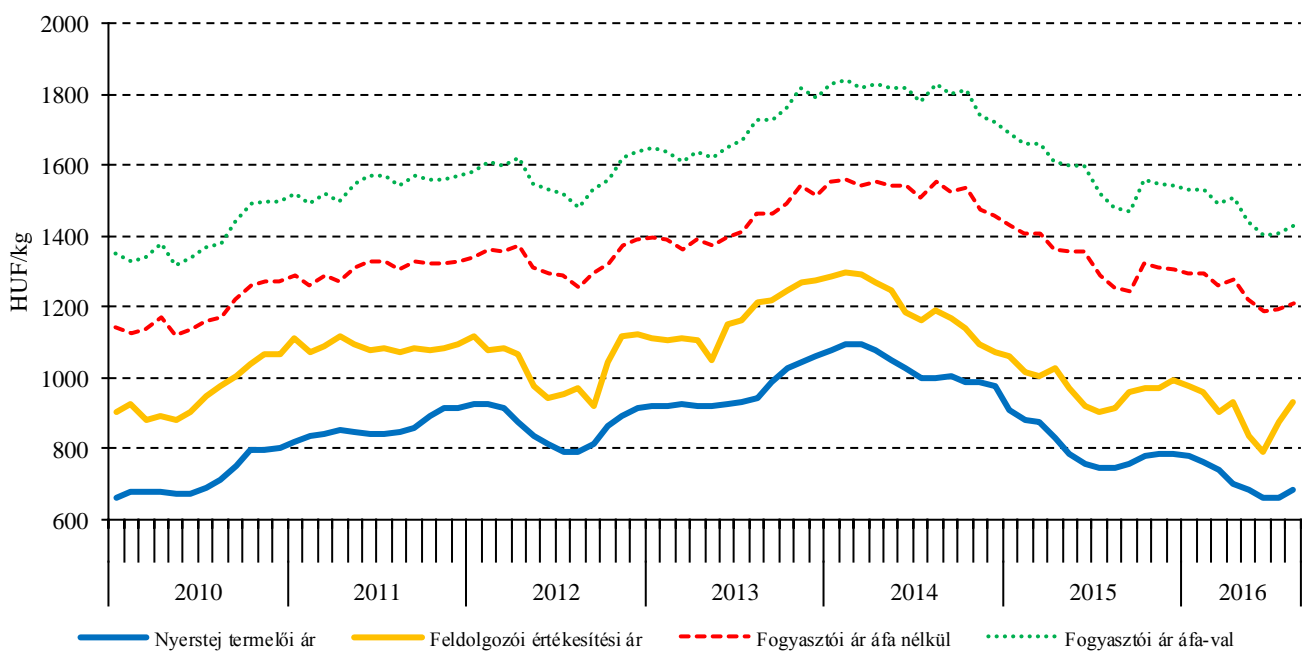
Forrás: KSH

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutózsde – ZMP, Hannoveri árutózsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

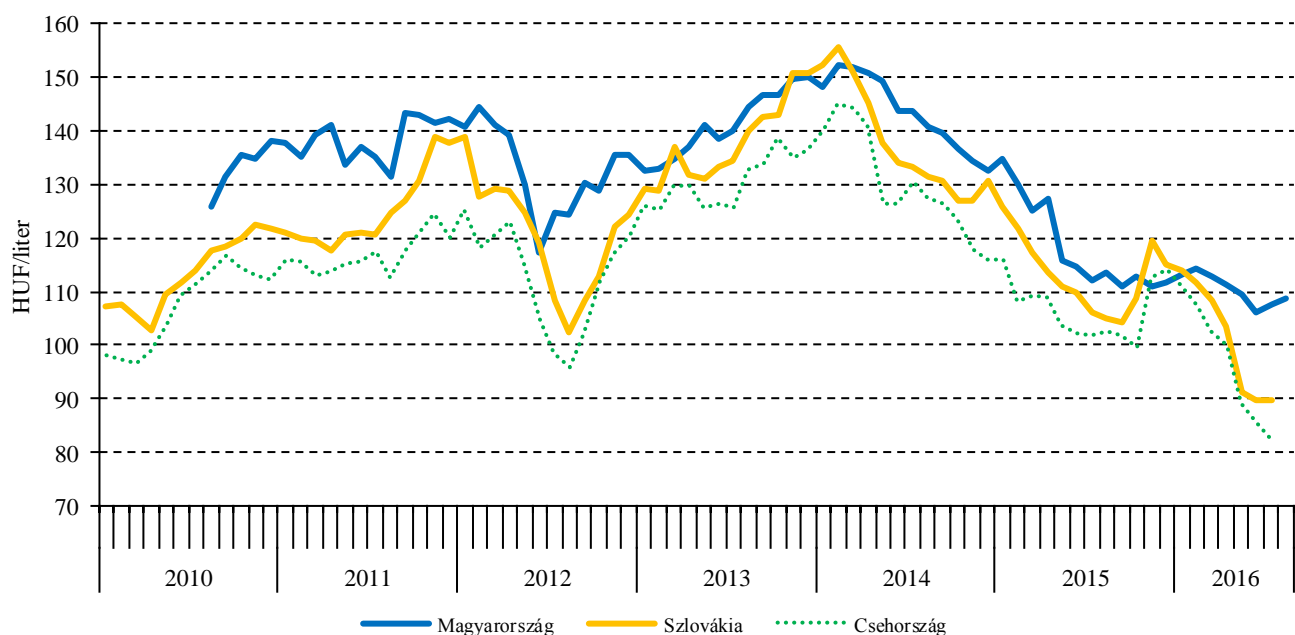
12. ábra: A trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2016)

Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstaj árának felel meg.

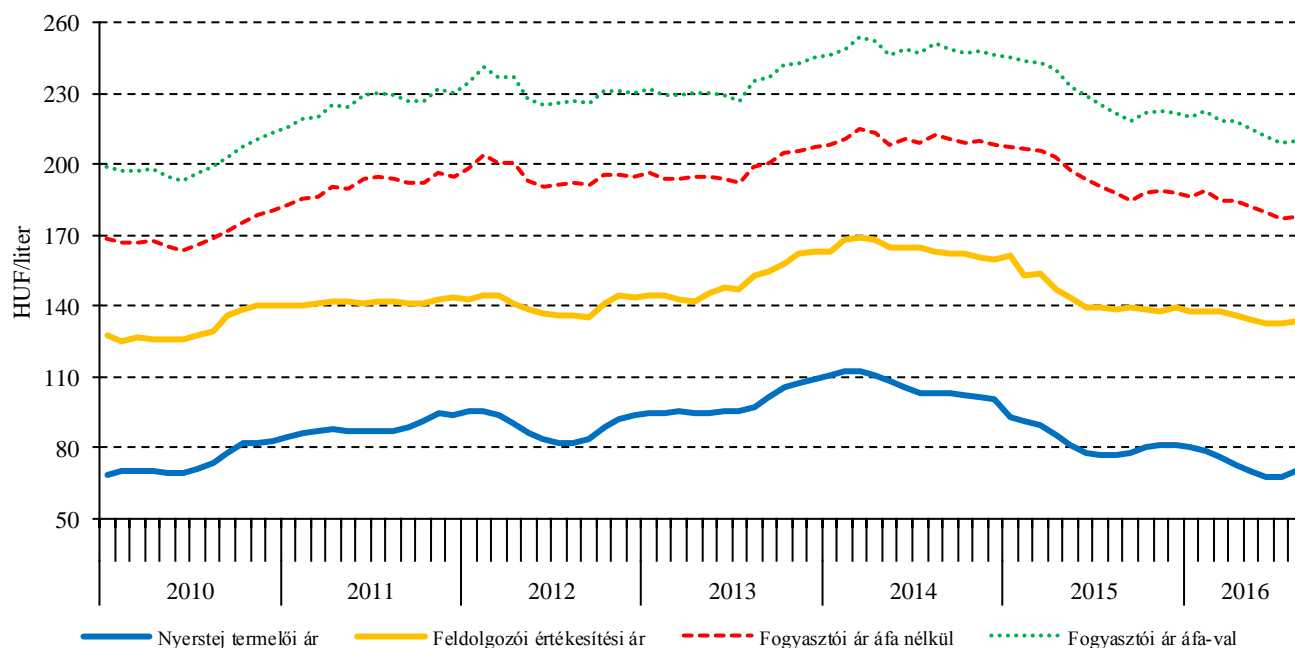
Forrás: AKI PÁIR, KSH

13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

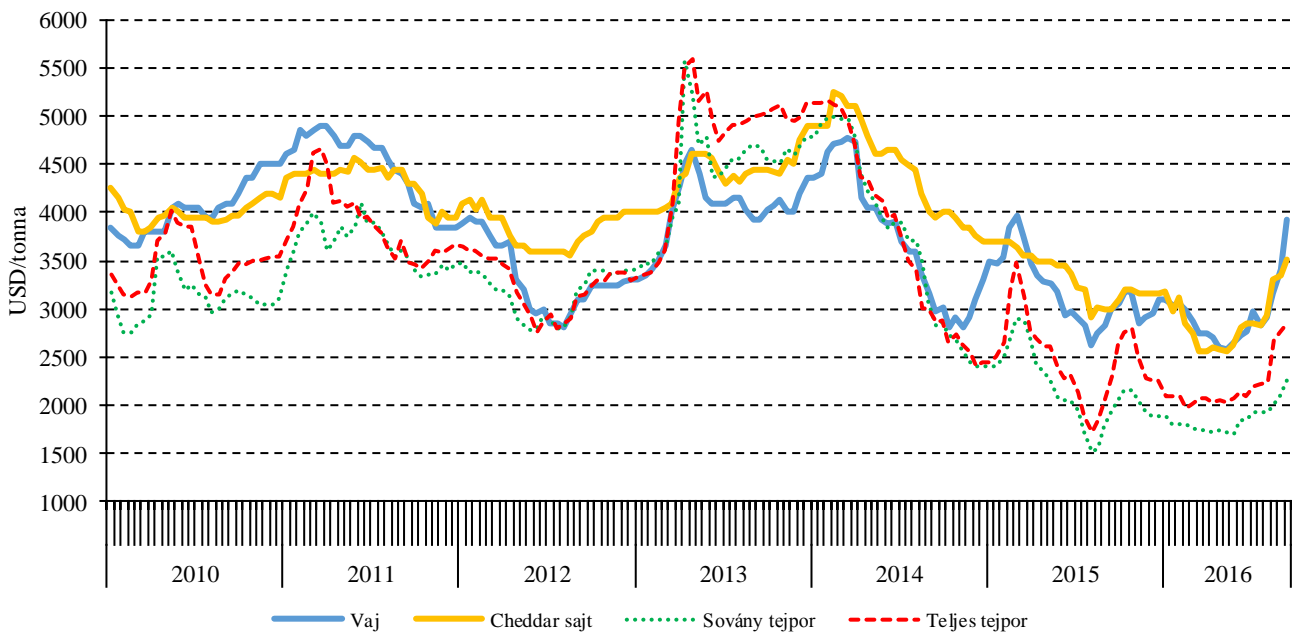

1,5 százalék zsírtartalom dobozos tartós.
 Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2016)

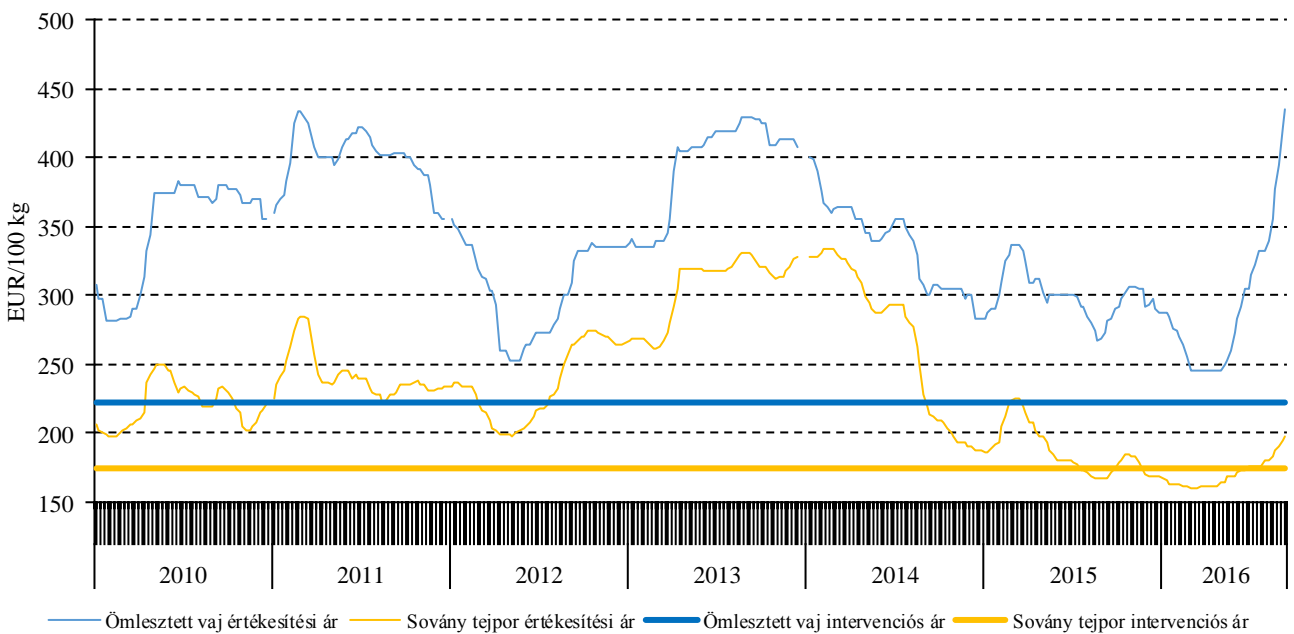

Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tejre, a fogyasztói ár 2,8 százalék zsírtartalmú pasztőrözött tejre vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR, KSH

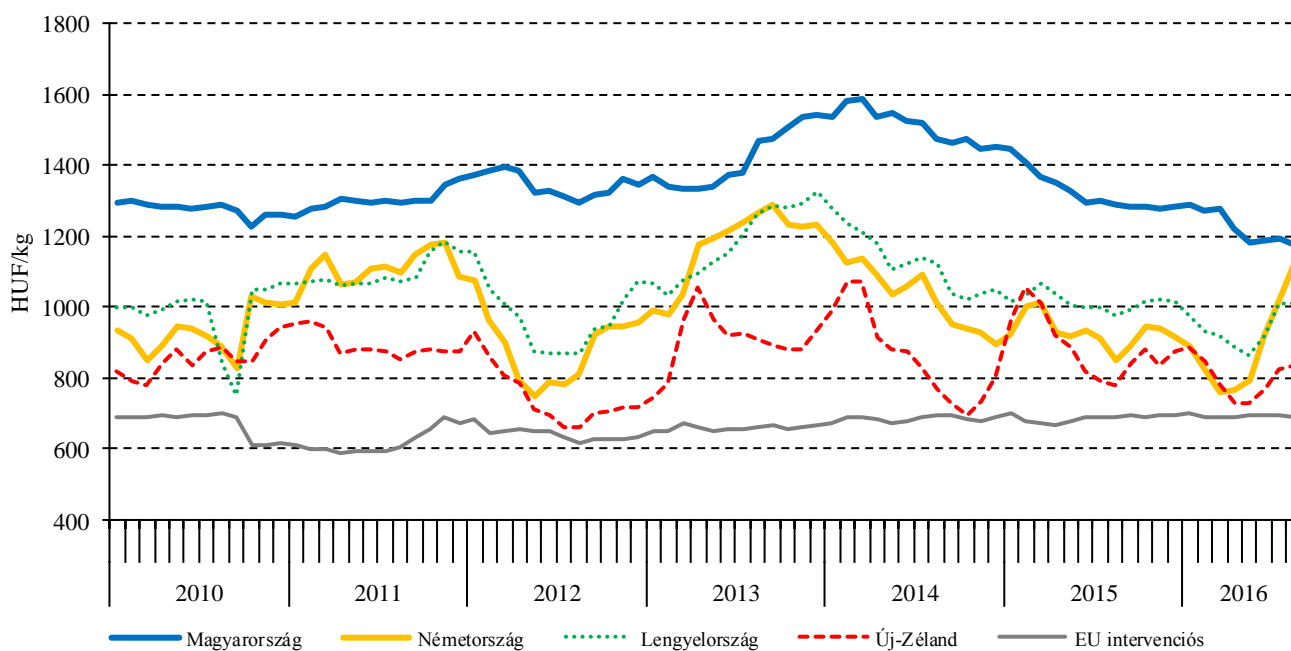
15. ábra: A tejtermékek kétheti világsági^{a)} értékesítési ára (2010-2016)

^{a)} FOB Óceánia.
Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpor heti értékesítési és intervenciósi ára Németországban (2010-2016)

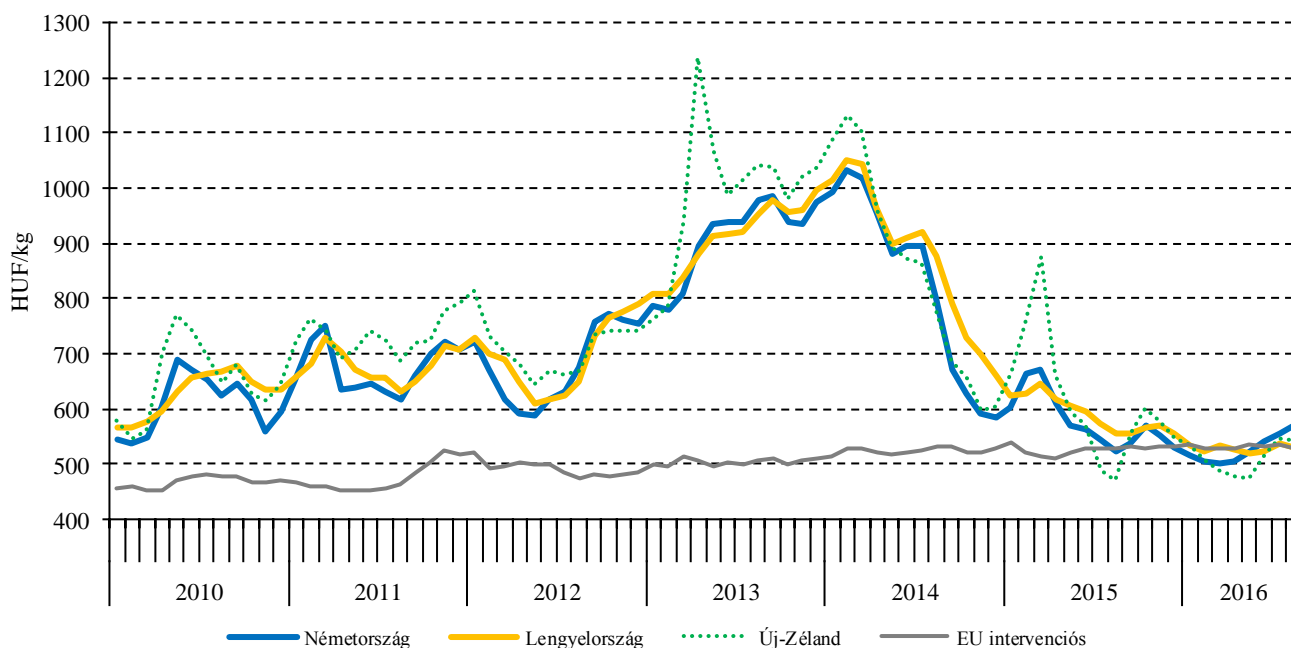
Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.

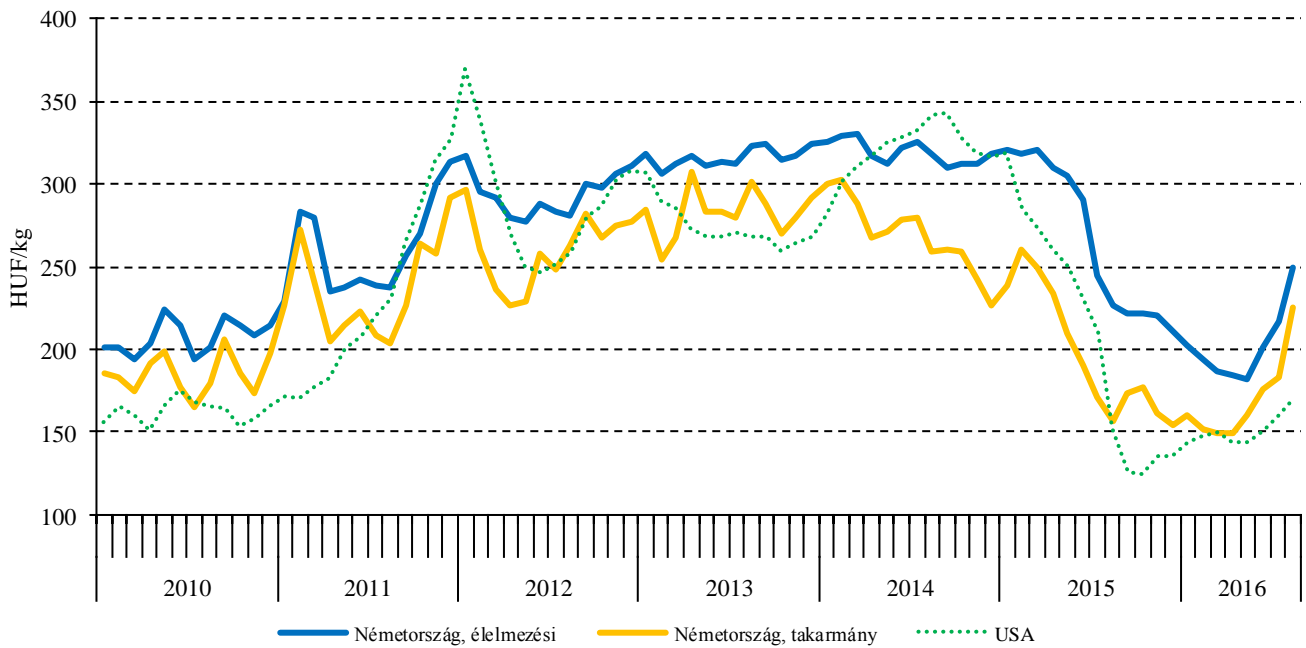
Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

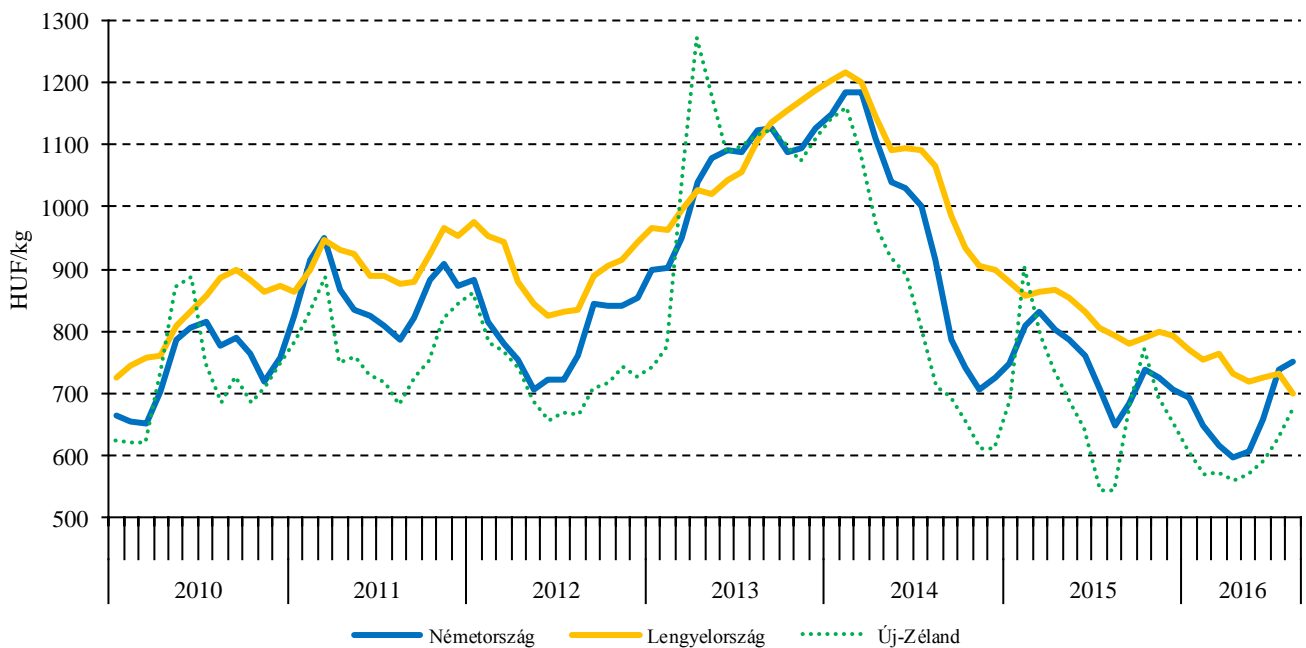
Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.
 Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, USDA

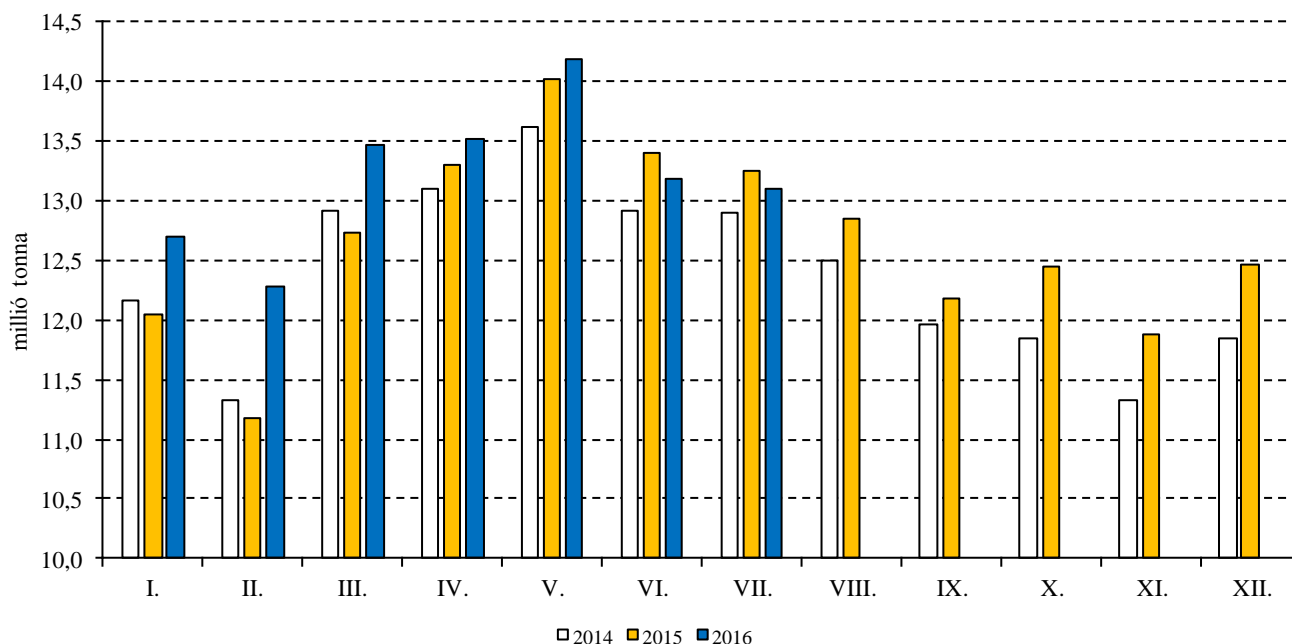
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, IERIGZ – PIB, USDA

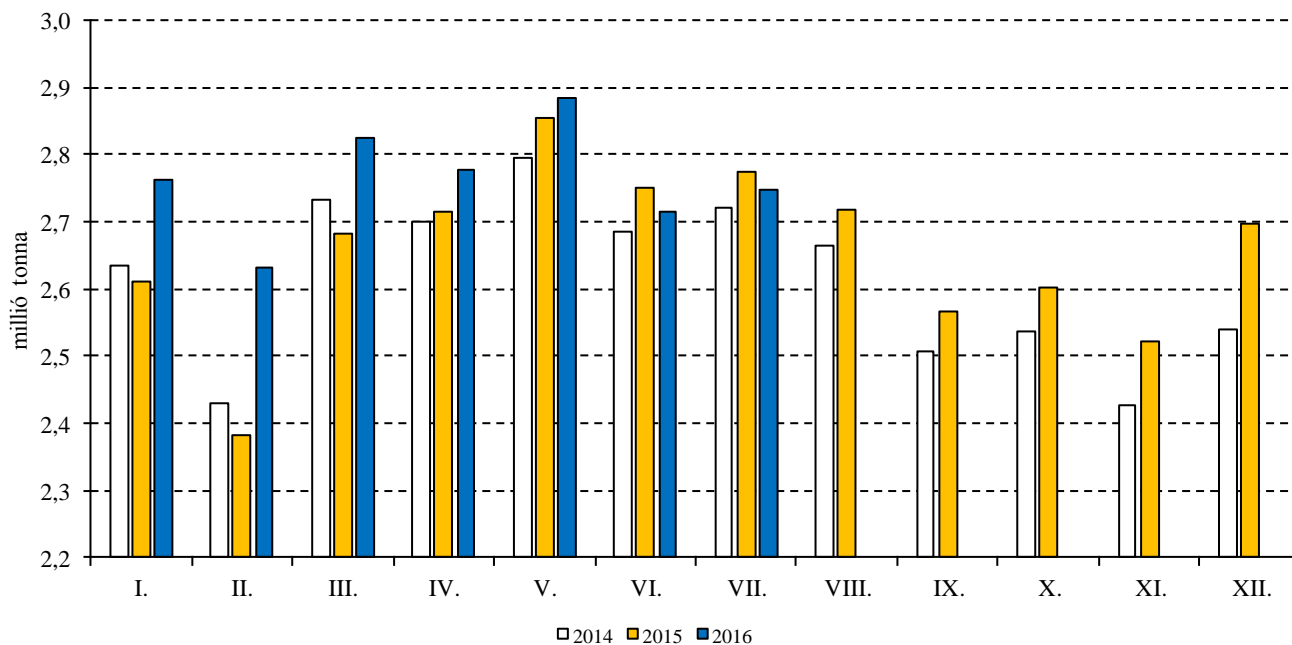
Tejfelvásárlás

21. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

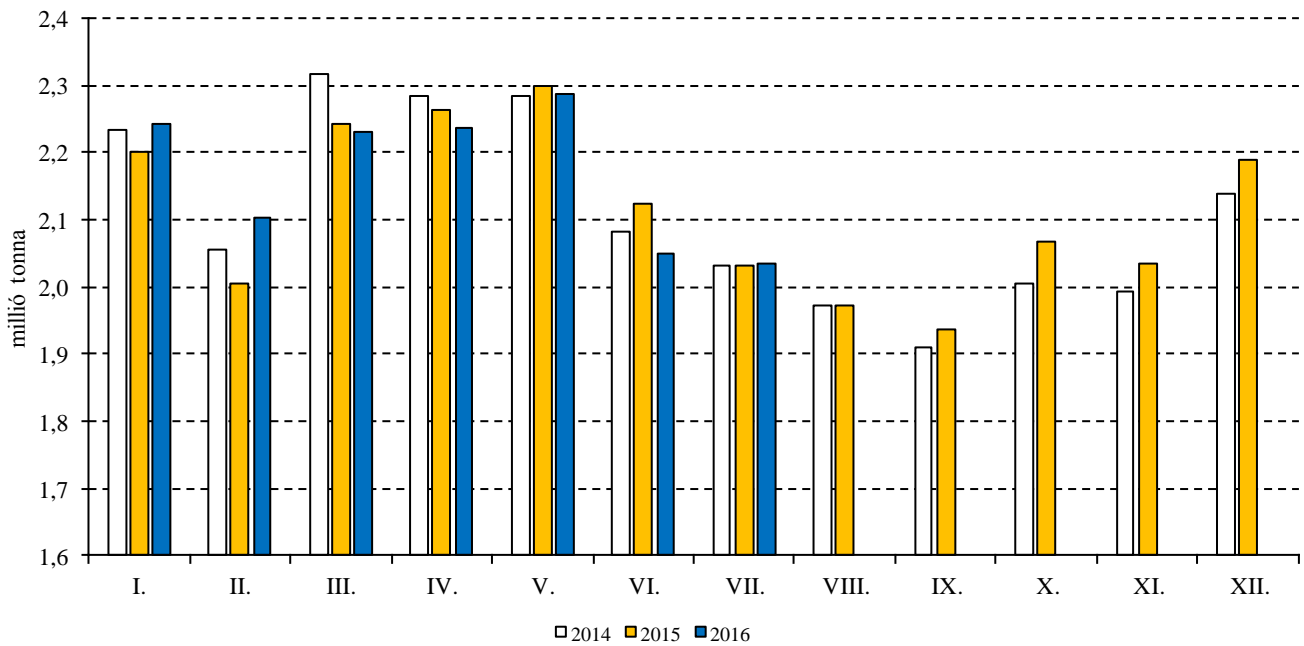
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

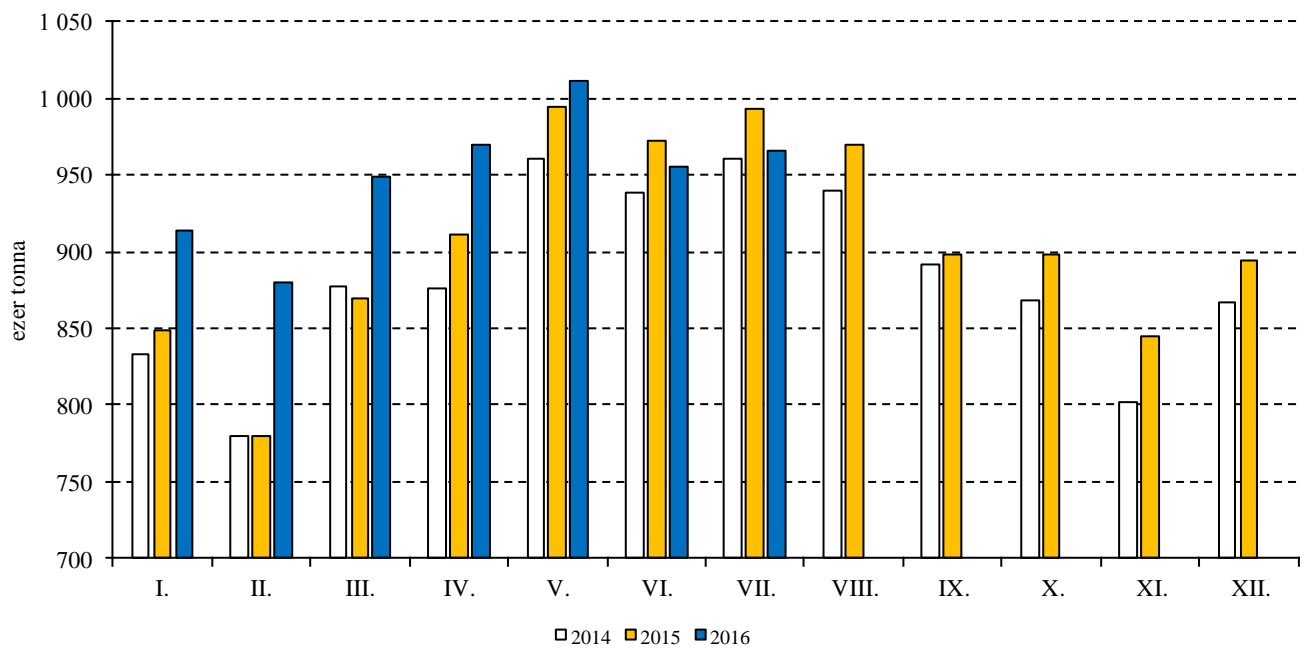
Forrás: Eurostat

23. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

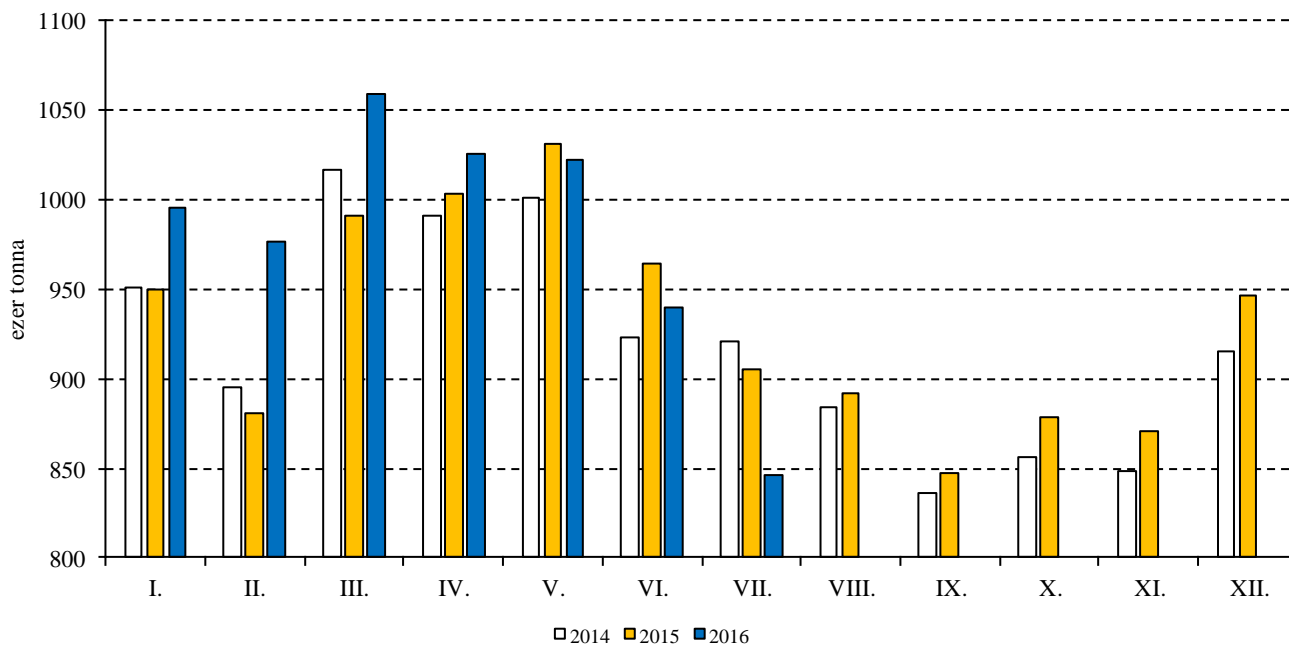
Forrás: Eurostat

24. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

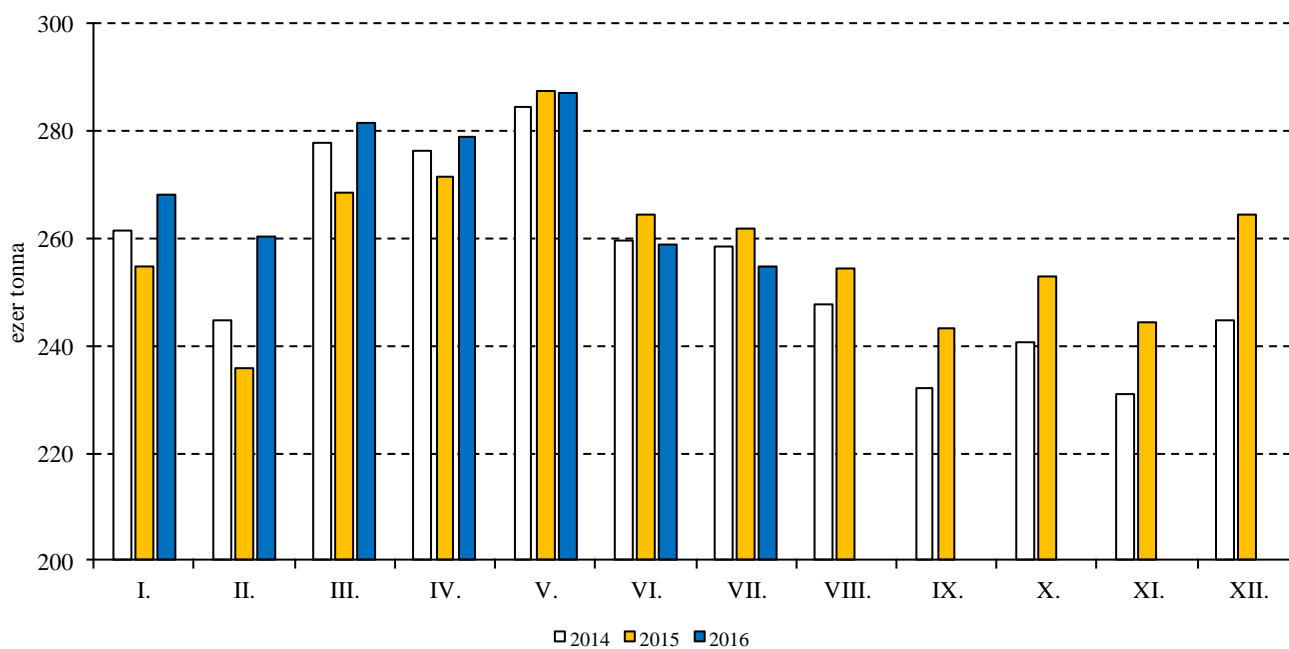
Forrás: GUS

25. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

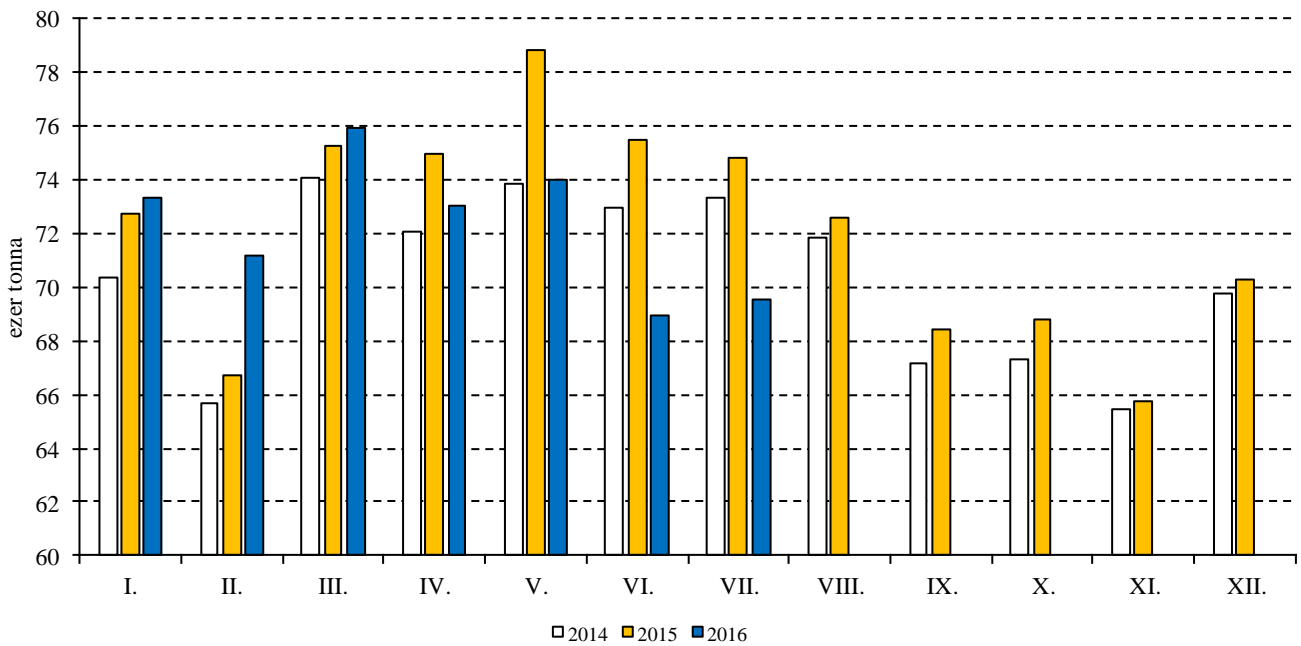
Forrás: AGEA-CLAL

26. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

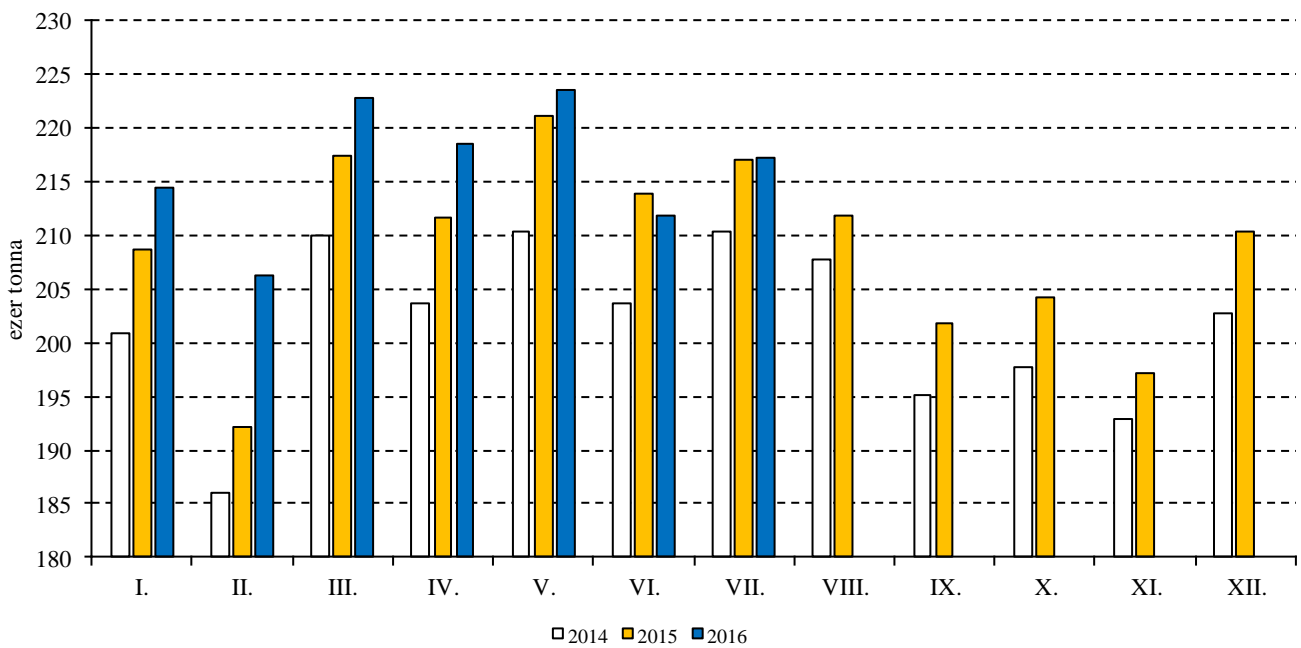
Forrás: AMA

27. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

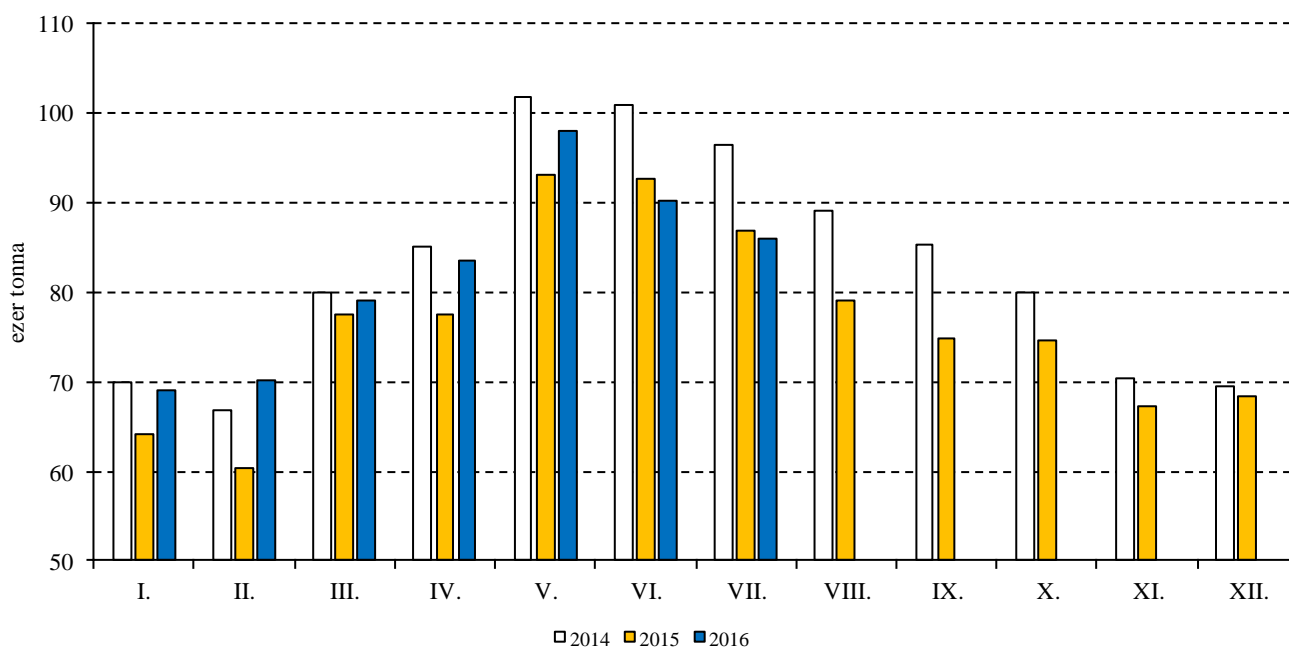
Forrás: APA

28. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

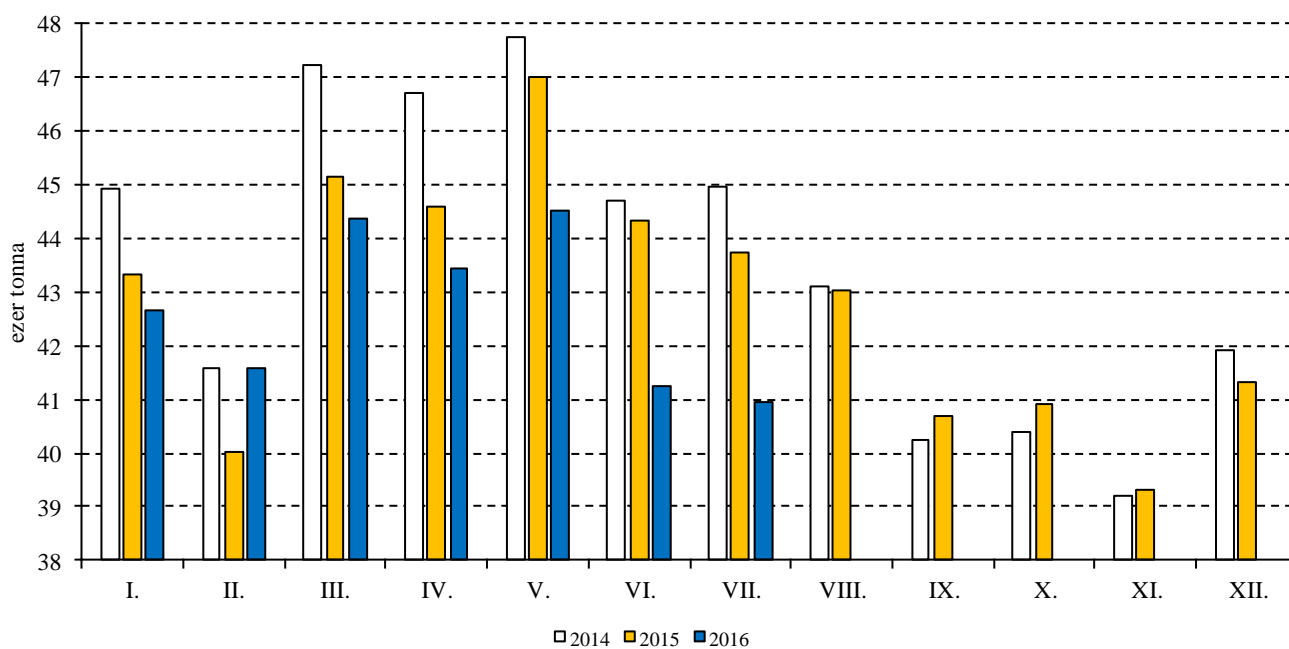
Forrás: MZCR

29. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: INSSE

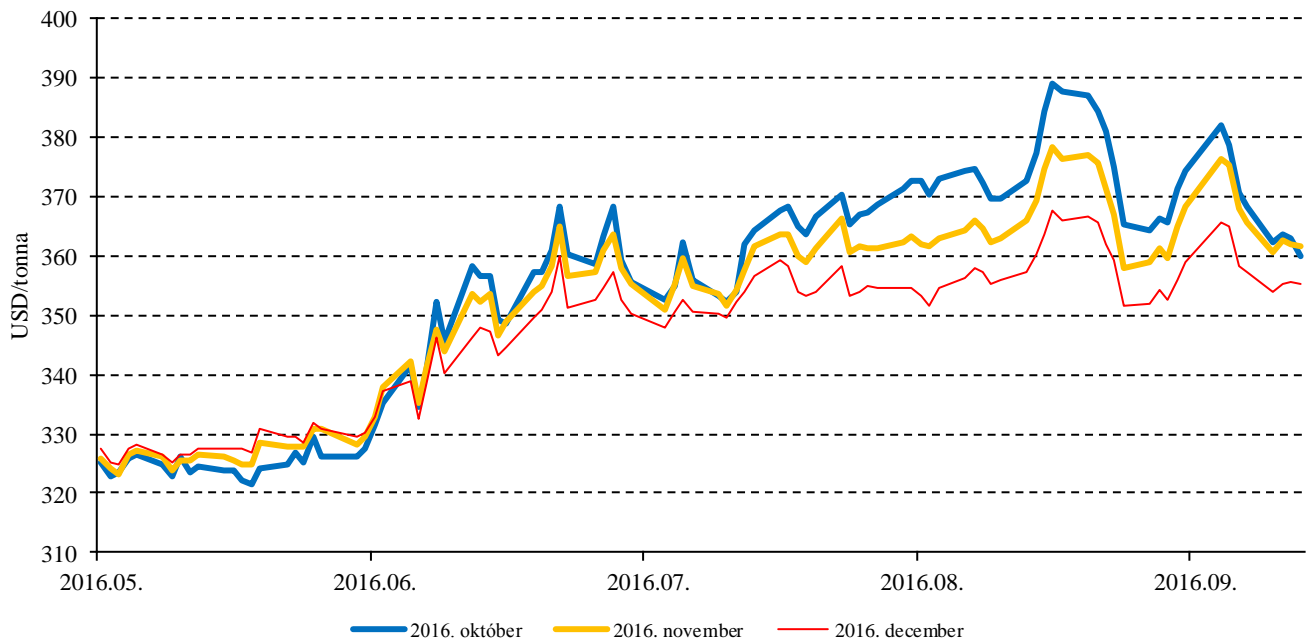
30. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: DZS

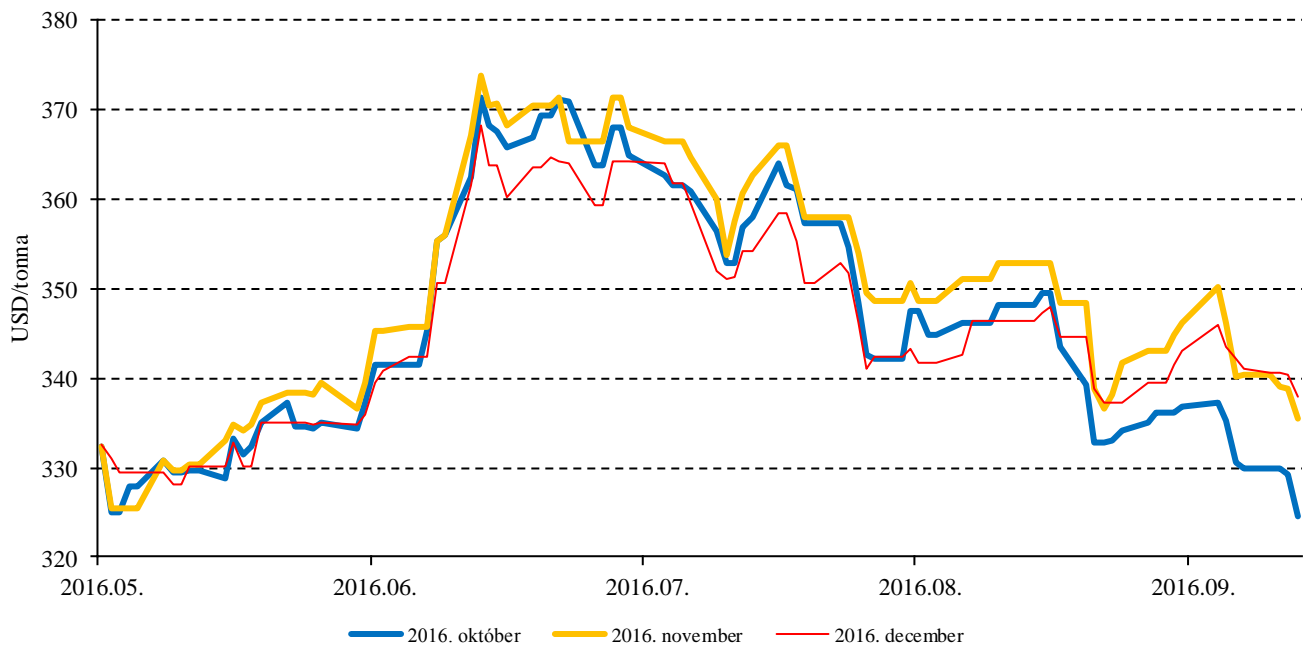
Határidős jegyzések

31. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

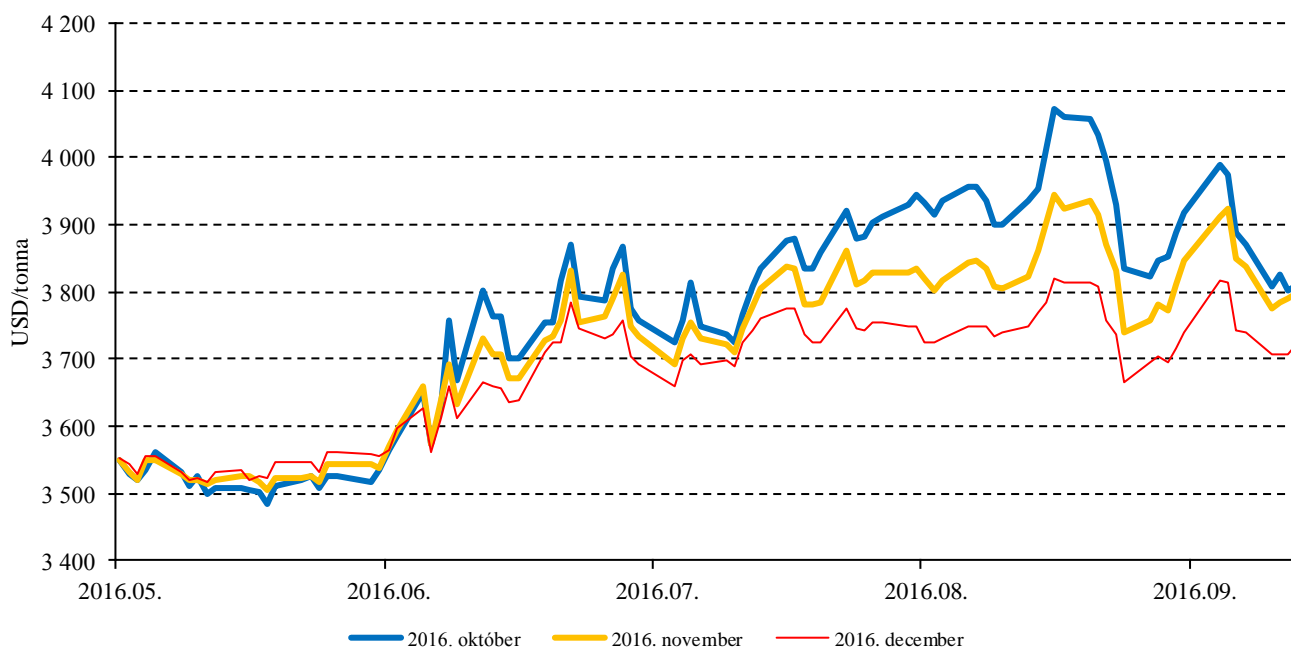
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

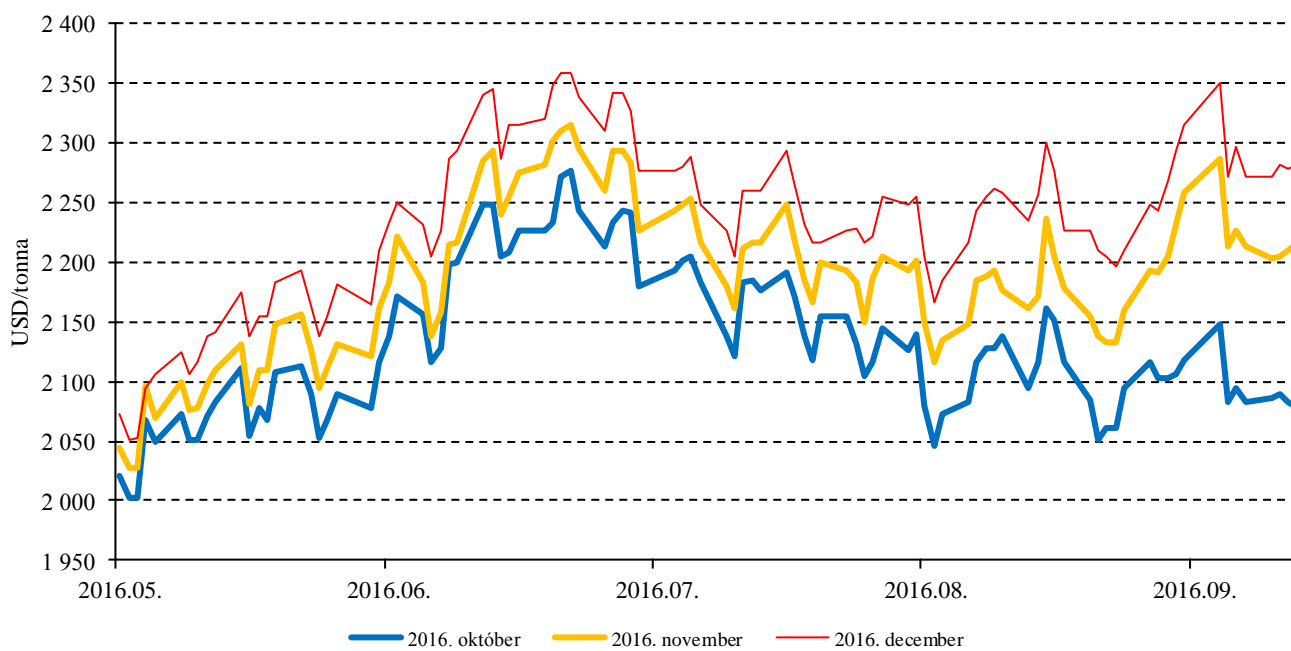
^{a)} A vaj és a tejpor előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

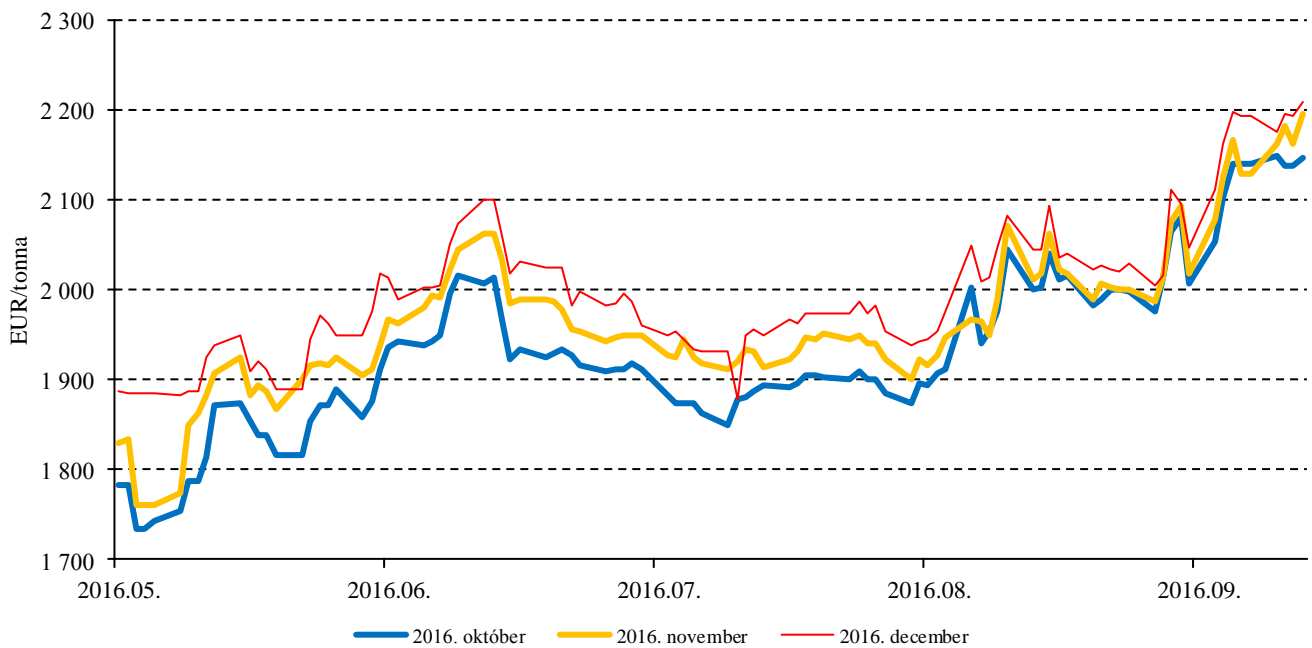
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

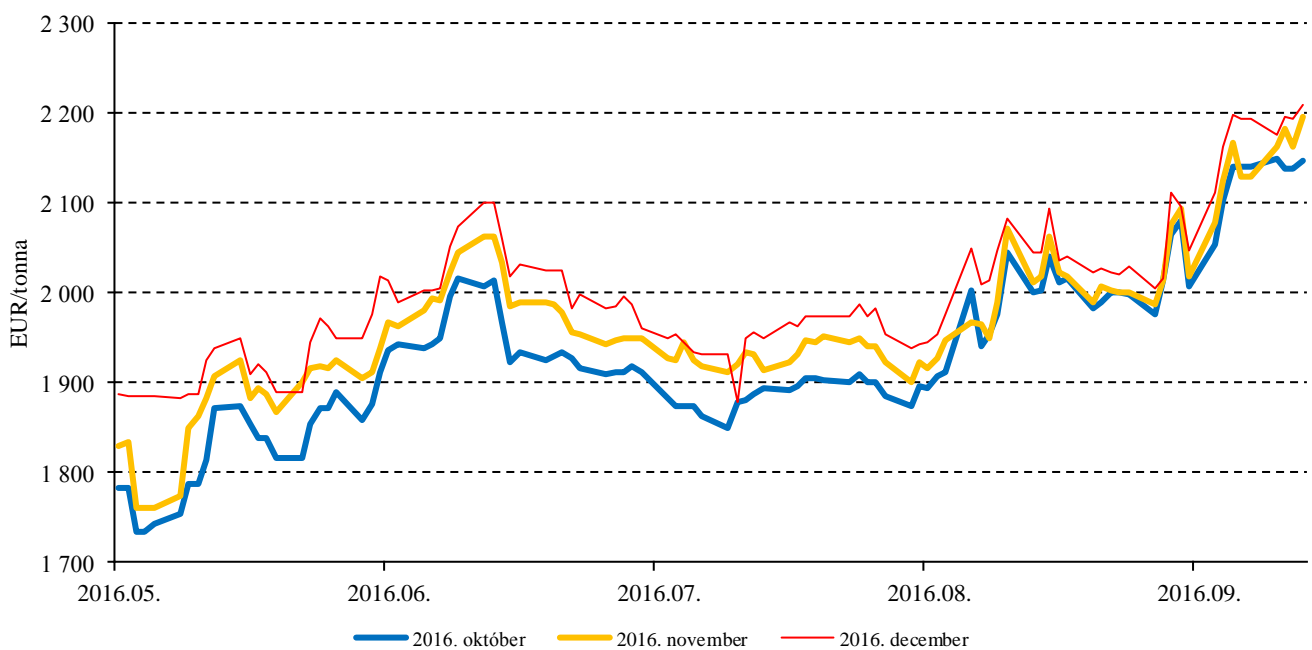
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

35. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a lipcei árutőzsdén (2016)

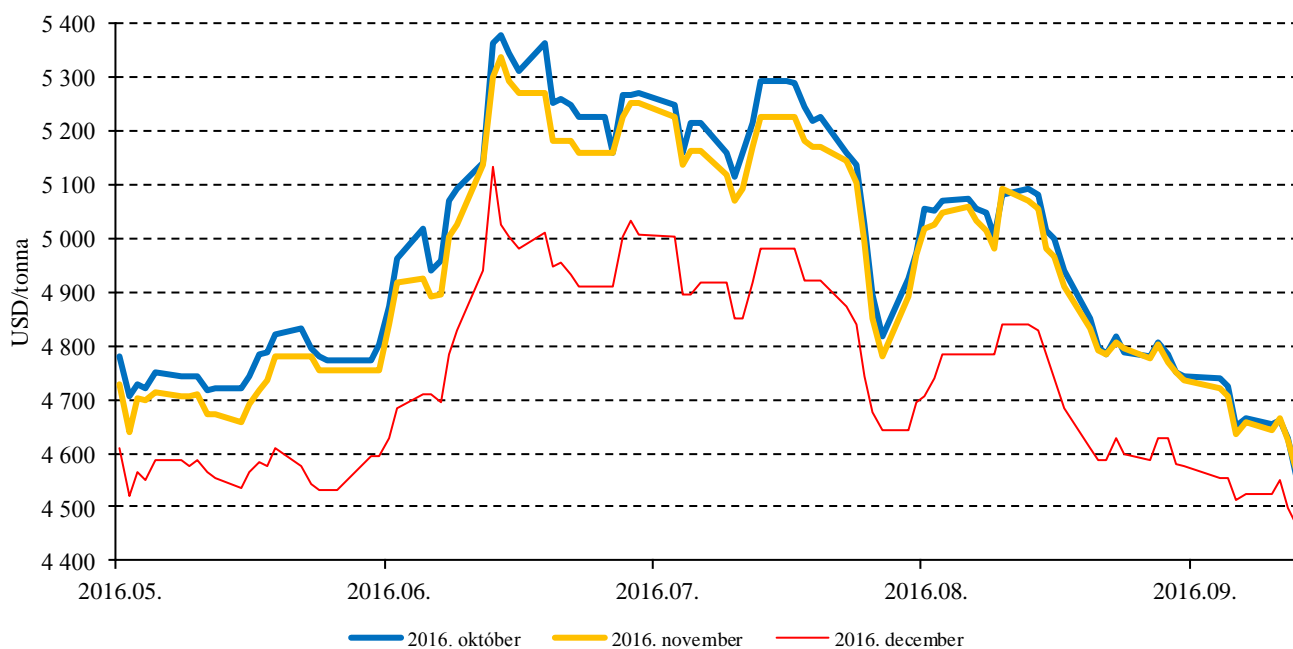
Forrás: European Energy Exchange

36. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2016)

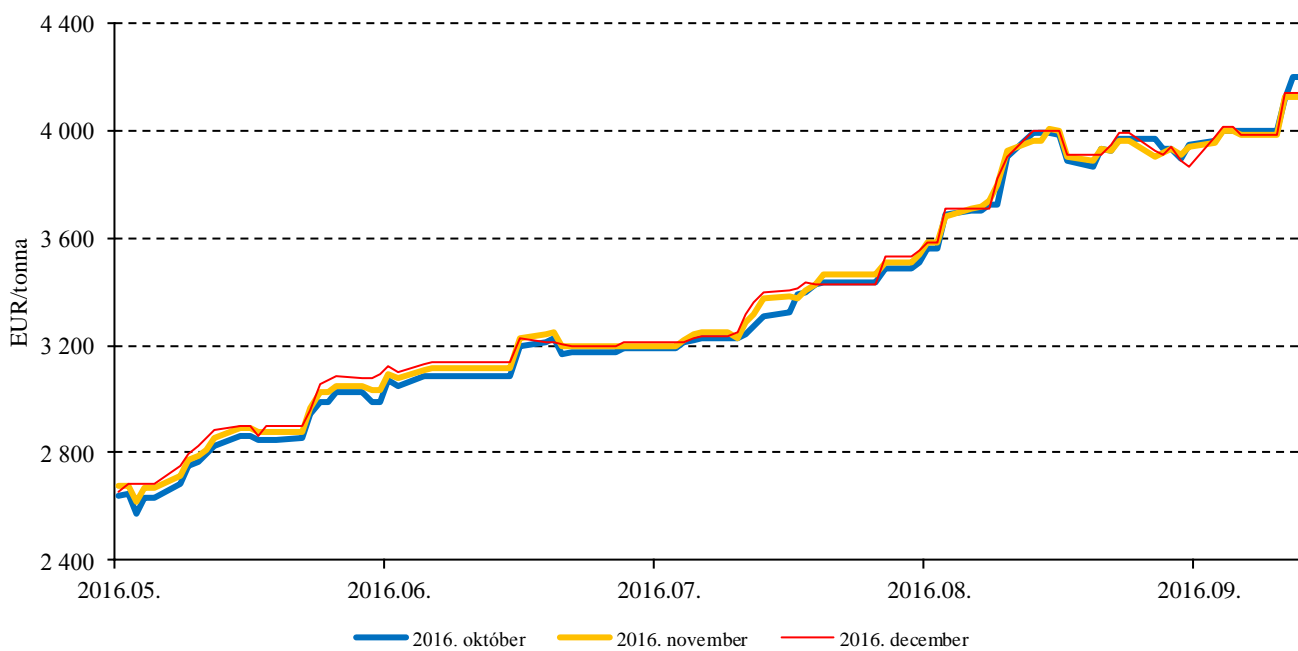
Forrás: NZX

37. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

38. ábra: A vaj napi jegyzése a lipcsei árutőzsdén (2016)

Forrás: European Energy Exchange

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejszíci (2012-2017)

	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2017 ^{b)}	2016/2015 (százalék)	2017/2016 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,04	23,26	23,32	23,40	23,16	22,86	98,94	98,72
EU-15	17,55	17,82	17,94	18,19	18,10	17,95	99,50	99,20
EU-13	5,49	5,44	5,38	5,22	5,06	4,91	97,00	97,00
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 470	6 483	6 741	6 876	7 042	7 161	102,41	101,69
EU-15	7 057	7 040	7 278	7 368	7 499	7 592	101,78	101,24
EU-13	4 594	4 660	4 951	5 163	5 407	5 582	104,73	103,25
Tejtermelés (millió tonna)	152,14	153,81	159,82	163,58	165,72	166,32	101,31	100,36
EU-15	124,09	125,65	130,79	134,25	135,96	136,54	101,27	100,43
EU-13	28,04	28,16	29,03	29,33	29,76	29,78	101,48	100,04

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2011-2016)

	2011	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2015/2014 (százalék)	2016/2015 (százalék)
Európai Unió	138 220	139 000	140 100	146 500	149 600	151 600	102,12	101,34
Egyesült Államok	89 020	91 010	91 277	93 485	94 620	96 343	101,21	101,82
India	53 500	55 500	57 500	60 500	64 000	68 000	105,79	106,25
Kína	30 700	32 600	34 300	37 250	37 550	38 000	100,81	101,20
Oroszország	31 646	31 831	30 529	30 499	30 550	30 085	100,17	98,48
Brazília	22 449	23 008	24 259	25 489	26 300	27 100	103,18	103,04
Új-Zéland	18 965	20 567	20 200	21 893	21 582	21 150	98,58	98,00
Mexikó	11 046	11 274	11 294	11 464	11 736	11 934	102,37	101,69
Ukrajna	10 804	11 080	11 189	11 152	10 700	10 100	95,95	94,39
Argentína	11 470	11 679	11 519	11 326	11 552	10 000	102,00	86,57
Ausztrália	9 568	9 811	9 400	9 700	9 800	9 700	101,03	98,98
Kanada	8 400	8 614	8 443	8 437	8 682	8 685	102,90	100,03
Japán	7 474	7 631	7 508	7 334	7 375	7 340	100,56	99,53
Egyéb	8 741	9 243	9 103	9 300	9 642	9 770	103,68	101,33
Összesen	452 003	462 848	466 621	484 329	493 689	499 807	101,93	101,24

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

